sēde 02.11.2023.
412/Lp14

Pārtraukums līdz pulksten 13.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja
Daiga Mieriņa.

(..)
Nākamais likumprojekts – "Grozījumi Notariāta likumā"... es atvainojos, likumprojekts **"Grozījumi Dzelzceļa pārvadājumu likumā"**, otrais lasījums
(..)

Nākamais – likumprojekts **"Grozījumi Notariāta likumā"**, pirmais lasījums. Komisija ierosina atzīt likumprojektu par steidzamu.
Juridiskās komisijas vārdā – referents Andrejs Judins.

A. Judins (JV).

Labdien, kolēģi! Sāksim darbu ar pakotni, par kuru faktiski vairāki kolēģi jau paspēja izteikties. Un tagad ir laiks uzzināt, par ko tieši mēs runājam un ko paredz izstrādātie grozījumi.

Mēs saņēmām astoņus likumprojektus, kurus sagatavoja Tieslietu ministrija un kuri pirmām kārtām paredz jaunu tiesību institūtu – partnerību. Likumprojekts, par kuru mēs tagad diskutēsim, paredz partnerības reģistrāciju.

Kā referentam man ir pienākums informēt jūs par komisijā notikušo diskusiju un paustajiem viedokļiem. To es arī darīšu, lai jums būtu lielāka skaidrība.

Tātad, diskutējot par šiem jautājumiem, mēs konstatējām, ka faktiski nekas jauns, principiāli jauns, nav izgudrots, jo partnerattiecības pastāv arī tagad un ir arī cilvēki, kas vēlas nākotnē tādas attiecības veidot. Un kas ir svarīgi? Kas ir svarīgi, ko svarīgi ievērot? Ja pastāv attiecības starp divām personām, valsts pienākums ir nodrošināt šo attiecību juridisko, sociālo un ekonomisko aizsardzību. Un iesniegto priekšlikumu mērķis ir tieši šo aizsardzību veidot.
Grozījumi detalizēti neregulē partneru savstarpējās attiecības. Ir noteikts, ir uzsvērts, ka gadījumā, ja cilvēkiem ir apņemšanās rūpēties vienam par otru, ja viņiem ir kopēja saimniecība, tad notāram ir pamats reģistrēt attiecības.

Gribu uzsvērt (par to mēs arī runājām komisijā), ka nekas neliedz arī tagad diviem cilvēkiem aiziet pie notāra un noslēgt attiecīgo līgumu. Tātad principā partnerattiecības ne tikai faktiski pastāv, bet tās arī var juridiski nostiprināt. Bet ir problēmas, un šīs problēmas mēs gribam risināt. Ja divas personas aiziet pie notāra un noslēdz līgumu, un grib veidot attiecības, trešajām personām tas nav zināms. Piemēram, Juridiskajā komisijā mēs diskutējām par situāciju, ka puses vienojas un saistībā ar medicīnas jomu paredz, ka viens par otru var uzņemties atbildību, dot piekrišanu. Jautājums: kā ārsts par to var uzzināt? Protams, ka var nākt, braukt uz slimnīcu kopā ar līgumu, ar atšifrējumiem. Bet tas nav saistošs, un ārstam nav laika lasīt – vai drīkst uzdot jautājumu tam cilvēkam, tāpēc ka viņam ir līgums un viņš ir partneris saskaņā ar to līgumu, vai tomēr nedrīkst stāstīt par diagnozi un sniegt informāciju. Tas ir viens piemērs, kas izskanēja Juridiskās komisijas sēdē. Bet ir arī dažādi... ir vairāki citi.

Tālāk. Ja puses, izmantojot šo iespēju, noslēgs tādu līgumu, ir jāsaprot, ka tas nevar ietekmēt visas jomas, piemēram, saistībā ar nodokļiem, saistībā ar pensijām, nu, vienalga, par ko cilvēki vienojas, VID tas nav saistošs. Viņi nevar citādāk skatīties un piemērot kaut kādu citu kārtību. Mums ir svarīgi tieši paredzēt un definēt šādus gadījumus.

Un, protams, ja mēs runājam par trešo problēmu... pat ja cilvēki vienojas, viņi uzskata, ka viens atbildīgs par otru, nu, viņam nav pienākuma, piemēram, deklarācijā norādīt, ka ir tāds un tāds cilvēks, partneris. Vai, piemēram, pildot kaut kādas darbības, lemjot par, nu... apzinoties, ka ir interešu konflikts, nav pienākuma to norādīt atklāti.

Tātad ir vairākas problēmas starp cilvēkiem, ja mēs tieši... mēs varam redzēt attiecības starp cilvēkiem un valsti. Un pakotne, kas ir iesniegta, ir domāta, lai šīs problēmas risinātu. Grozījumi nosaka faktiski juridiskās konsekvences gadījumā, ja partnerattiecības ir reģistrētas: nosaka attiecības ar valsti, paredz tiesības, kas ir saistītas ar sociālo aizsardzību, veselību, nodokļu sfēru. Un tas ir ļoti būtiski.

Komisijas sēdē mēs arī runājām par Satversmes tiesas spriedumu, un viens no strīdiem, ko mēs visi dzirdam, ir tāds: vai Satversmes tiesas spriedums ir izpildīts vai nav? Komisijā bija uzsvērts, ka Satversmes tiesa faktiski norādīja uz neizpildīto darbību. Ir situācijas, kur mēs nostādām cilvēkus... kur pret cilvēkiem ir nevienlīdzīga attieksme. Būtībā viņi ir diskriminēti – runāsim skaidrā un saprotamā valodā. Ņemot vērā, ka viņi, teiksim, ir atšķirīgā situācijā, viņi ir diskriminēti. Tam nav pamata, un Satversmes tiesa norādīja uz šo problēmu, un, protams, Satversmes tiesas spriedums ir jāizpilda. Bet, ja nebūtu Satversmes tiesas sprieduma, vai būtu jārīkojas šādā veidā? Jā, to mēs konstatējām, apspriežot jautājumu un pieņemot lēmumu.

Un tagad varbūt nedaudz vairāk par pašu pirmo likumprojektu – "Grozījumi Notariāta likumā". Saskaņā ar piedāvāto redakciju ir paredzēts, ka zvērināts notārs taisa notariālo aktu par partnerību, ja divas pilngadīgas fiziskas personas kopā personīgi ierodas pie zvērināta notāra un apliecina, ka tām ir, pirmkārt, tuvas personiskās attiecības, otrkārt, kopīga saimniecība un nolūks rūpēties par to, treškārt, arī vēlme un mērķis gādāt un atbalstīt vienam otru. Tātad viņi atnāk. Ir trīs priekšnosacījumi, ko cilvēki deklarē. *(Starpsauciens.)*

Runājot par notāra rīcību, ir jāsaprot, ka tad, kad cilvēki vēlas kaut ko nostiprināt pie notāra, viņi sniedz informāciju, un notārs izvērtē. Šajā gadījumā paziņojums ir pietiekams, un, ja nav pamata uzskatīt, ka tas neatbilst patiesībai, notāram ir pamats rīkoties.

Grozījumi paredz arī šķēršļus partnerības reģistrēšanai, proti, partnerību nevarēs reģistrēt cilvēki, kuri ir laulībā. Ja ir laulībā, nevar vienlaikus būt partnerībā ar kādu citu personu. *(Dep. E. Zivtiņa starpsauciens.)*

Otrais – tuva radniecība. Kāpēc tieši par tuvo radniecību ir norādīts? Par to mēs arī runājām komisijā. Šajos gadījumos jau ir citi instrumenti, un cilvēks var rūpēties... ir paredzēts šis gadījums, un nav vajadzības šeit veidot papildinājumu.

Trešais gadījums, trešais šķērslis ir situācija, kad cilvēkam jau ir partnerība ar citu personu. Likumprojekts arī paredz gadījumus, kad partnerattiecības... partnerība izbeidzas. Un tas ir – ar nāvi, ar pašas personas gribu, ar tiesas spriedumu un gadījumā, ja cilvēks stājas laulībā, proti, mēs arī runājām par to, ka var būt situācija, ka sākumā cilvēki nolemj reģistrēt partnerību, pēc kāda laika nolemj iet uz baznīcu. Tas ir iespējams, bet nebūs tā, ka vienlaikus būs gan laulība, gan partnerība.

Mēs izskatījām šo likumprojektu, izvērtējām, un tieši tad viens... Principā komisijā bija nesalīdzināmi labāka atmosfēra nekā šeit, jo tur cilvēki ir pieklājīgi, viņi ceļ roku, uzdod jautājumus, mēģina saprast jautājuma būtību. Diskutējot izskanēja viedoklis, ka varbūt tomēr nav korekti runāt par to, ka Satversmes tiesa prasa to izpildi. To mēs izdiskutējām, es jums jau pateicu.

Izvērtējot iesniegto priekšlikumu, komisijas deputāti atbalstīja tā virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē un vairākums nobalsoja "par".
Komisija arī lūdz atzīt likumprojektu par steidzamu.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Kolēģi! Tātad vispirms mēs izlemjam jautājumu par steidzamību. Viens var runāt "par", viens var runāt "pret". Un tad notiek debates.
Česlavs Batņas kungs ir pieteicies runāt "pret". Lūdzu!

Č. Batņa (AS).

Cienījamie kolēģi! Kad mēs nosakām steidzamību konkrētiem likumprojektiem? Kad ir radušies jauni apstākļi, kas liek mums kā parlamentam šo likumprojektu... grozījumus... likumu pieņemt pēc iespējas ātrākā tempā. Un tad ir jautājums (es sev jautāšu): kādi ir jauni apstākļi, kas liek mums šo likumprojektu atzīt par steidzamu? *(Starpsauciens.)*
Un es uzrakstīju atbildes: jauni apstākļi ir jauna prezidenta koalīcija, un otrais apstāklis – samaksa par to, ka ir jauna prezidenta koalīcija.
Vai tā ir demokrātija vai koruptīvs parlamenta darījums, kurā iesaistītas augstākās valsts personas?

Es šodien skatos... ieeju (par steidzamību runāju)... es ieeju... kas šodien ir jauna situācija, tāda partijas disciplīna, – Burovs beidzot ir izmests no savas vietas, jo viņš ir kļuvis par liberāli. Viss ir pareizi, viss ir *okay*. Un tāpēc šim likumprojektam ir jābūt tik ļoti steidzamam. *(Starpsaucieni.)*

Es gribētu jums atgādināt, ka arī iepriekšējā koalīcijā, kad mēs cīnījāmies par daudz svarīgākiem tautsaimniecības un ekonomikas likumprojektiem, cienījamā Jaunā Vienotība, jūs tur nebijāt. *(Starpsauciens: "Par ko ir runa?")* Jūs tur nebijāt, jūs vienkārši bloķējāt to. Jums vajadzēja dinamiskāku darbu, bet mūsu dinamiskais darbs jūs neapmierināja, jo mēs esam konservatīva partija.

Līdz ar to es esmu pret šī likumprojekta virzīšanu kā steidzamu, jo jauni apstākļi ir tikai ar noslieci uz parlamentāru koruptīvu darījumu, nekādi jauni apstākļi divos mēnešos nav radušies. *(Starpsauciens.)*
Lūdzu neatbalstīt šo likumprojektu kā steidzamu.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Vai kāds vēlas runāt "par"? Neviens.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta atzīšanu par steidzamu!
Lūdzu balsošanas režīmu! *(Zālē troksnis. Smiekli. Starpsauciens.)* Lūdzu rezultātu! Par – 52, pret – 38, atturas – nav. Likumprojekts atzīts par steidzamu. Paldies.

Judina kungs, lūdzu, tālāk.

A. Judins. Paldies, kolēģi.
Aicinu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā. Balsojam!

Sēdes vadītāja. Paldies.
Uzsākam debates.
Debatēs pirmā pieteikusies tieslietu ministre Inese Lībiņa-Egnere.

I. Lībiņa-Egnere (tieslietu ministre).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze, ļoti cienījamās Prezidija locekles un augsti godājamie Prezidija locekļi, cienījamās deputātes, godājamie deputāti, visi klātesošie! Es esmu pagodināta, ka man ir tā iespēja jums skaidrot likumprojektu pakotni, izlemjot konceptuāli pirmajā lasījumā par Tieslietu ministrijā sagatavotajiem astoņiem likumprojektiem, kurus vieno tāds jauns šodien vairākkārt izskanējis termins "partnerība".

Mēs to saredzam kā vienu no Satversmes tiesas spriedumā dotajiem uzdevumiem – izpildīt Satversmes tiesas sprieduma argumentatīvajā daļā doto vispārsaistošo interpretāciju tiesību normām, kā to paredz Satversmes tiesas likuma 32. panta otrā daļa.

Kas ir partnerība? Es mazliet turpināšu to, ko uzsāka Juridiskās komisijas vadītājs Judina kungs. Partnerība pēc būtības nav jauns tiesību institūts, bet partnerības pakotne šo partnerību parāda mazliet citā juridiskā gaismā, proti, partnerība ir nevis jaunas tiesiskas attiecības nodibinošs tiesību institūts, bet gan konstatējošs. Tātad nevis konstitutīvs, bet konstatējošs, kur deklaratīvi divas personas, iesniedzot savstarpējo deklarāciju ar publisku ticamību pie zvērināta notāra, saņem notariālu aktu, samaksājot par to valsts nodevu.

Arī šobrīd dažādi notariāli akti ar publisku ticamību ir personu rīcībā, bet šajos publiski ticamajos notariālajos aktos nav iespējams ielūkoties un par tiem pārliecināties trešajām personām, tie pēc būtības paliek tikai un vienīgi šo divu personu rīcībā, ja vien viņi tos neizdrukā, jo šobrīd arī notariālie akti ir digitālā formā, vai kā citādi nenēsā līdzi savā portfelī. Proti, tātad nekā jauna!

Šī divpusējā deklarācija, ko apstiprina zvērināts notārs notariāla akta formā, tiek reģistrēta tikai un vienīgi publiskās ticamības nolūkos, lai attiecībās ar valsti ļoti noteiktos soļos, kas ir šīs pakotnes likumprojektos nostiprināti, personas iegūtu sociālu, ekonomisku un juridisku aizsardzību valsts noteiktajos jautājumos. Un šie jautājumi ir izsmeļoši uzskaitīti šajos septiņos papildu likumprojektos, kas veido pakotni ar likumprojektu "Grozījumi Notariāta likumā".

Tātad šeit daudz jau tika debatēts par to, kāpēc vispār nevajadzētu runāt, bet pēc būtības nebija ieskata pašos jautājumos. Viens no jautājumiem, kas mazliet izskanēja, ir interešu konflikta novēršanas jautājums, jo, protams, mēs saprotam, ka interešu konflikts demokrātiskā, tiesiskā valstī nav pieļaujams situācijās, ja ir jāpieņem lēmums, administratīvs akts, finanšu... publisko finanšu izlietojuma lēmums par sev tuvu cilvēku. Radniecība, laulība ir šie nosacījumi par sev tuvu cilvēku, ko šobrīd paredz likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", Maksātnespējas likums, bet faktiskas tuvas partnerattiecības, kuras pastāv, kuras šī partnerība nenodibina, bet tikai, pamatojoties uz deklarāciju, konstatē, nav likumu tvērumā. Tas ir tas jaunums, ka likumu tvērumā arī šāds faktisks interešu konflikta noregulējums tiek nostiprināts.

Attiecībā uz valsts pensiju regulējumu, sociālās palīdzības dažādu pakalpojumu regulējumu – arī šeit piedāvātajā tvērumā tie ir īpaši jautājumi, izsmeļoši jautājumi. Proti, ja mirst viens no tuvajiem, partnerībā esošajiem cilvēkiem, tad ir tikai cilvēcīgi, ka mēs saprotam, ka ar šo brīdi rodas gan bēru izdevumi, gan citi izdevumi šīm personām, un likumprojektā ir paredzēts dot

iespēju tām personām, kuras deklarē sevi – šis ir mans tuvais cilvēks... Valsts to zina, valsts to redz, šajās situācijās valsts cilvēkam palīdz. Tik vienkārši tas ir.

Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli". Mēs zinām, ka ikdienā mēs, protams, dzīvojam ģimenē kopā ar saviem tuvajiem cilvēkiem, rūpējoties viens par otru, arī slēdzam dažādus sadzīviskus darījumus. Tie var būt lielāki, tie var būt mazāki, bet gada tvērumā šīs summas var būt arī ievērojamas, un par visām šīm summām likums ir paredzējis arīdzan maksāt ienākuma nodokli. Pašreiz personas veido dažādus dīvainus darījumus, dēvē tos par aizdevuma līgumiem, dzīvojot kopā, veido aizdevuma līgumus, tikai lai pierādītu, ka starp viņiem šie darījumi ir tiesiski, jo likums neparedz šādus darījumus slēgt.

Tad nu, lūk, šobrīd pakotnē ietvertais regulējums paredz, ka šādiem darījumiem ir atvieglojums, šie darījumi tiek uzskatīti par tādiem, kuri neuzliek par pienākumu maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli. Dāvinājumi savstarpēji, ceļojumi savstarpēji – tas, kā cilvēki sadzīviski ikdienā viens par otru rūpējas.

Nākamais jautājums. Šeit daudz izskanēja jautājums par to, kas var noslēgt partnerību. Tātad pilngadīgas personas, kuras nav radniecībā taisnā līnijā, kuras nav laulībā – savstarpējā vai ar citu personu vai – tad, kad likums stāsies spēkā, – kuras nav partnerībā – savstarpējā vai ar citu personu. Tas nav citu... Tādu nav – citu nosacījumu, proti, tas ir dzimumneitrāls piedāvājums, šādu partnerību var deklarēt divas personas – vīrietis un sieviete, divas sievietes, divi vīrieši. To var darīt dažādu iemeslu dēļ. *(Starpsaucieni.)* Es sadzirdu tiešām gaviles un prieku, jā, jūs to varēsiet darīt brīdī, kad likums stāsies spēkā.

Līdz ar to jautājums par izsmeļošu nosacījumu vai kaut kādu salīdzinājumu ar laulību pat nav apskatāms, jo, ja mēs palūkojamies uz šo deklaratīvo darījumu un savstarpējas attiecības nodibinošu darījumu – laulību –, tad likums neparedz neko citu kā tikai un vienīgi šo deklarāciju nostiprināt un darīt valstij redzamu, iepretim laulībai ar laulības noslēgšanas brīdi tiek nodibinātas jaunas tiesiskās attiecības. Tie, kas ir ielūkojušies Civillikuma Ģimenes tiesību daļā – nodaļā par laulību –, redz, ka ar laulības noslēgšanu tiek nodibinātas jaunas attiecības ar vairākām prezumpcijām. Viena no prezumpcijām laulības attiecībās ir laulāto kopīgas mantas prezumpcija. Partnerībai šādas prezumpcijas nav. Kā jau es minēju, ir tikai un vienīgi deklarācija par to, ka attiecībās ar valsti šīs personas ir jau bijušas partneri, pirms viņi to ir reģistrējuši.

Tāpat laulībā ir arī citas prezumpcijas, un šeit... nedz savstarpējie mantiskie darījumi, nedz savstarpējās personiskās attiecības partnerībā nav skartas, līdz ar to šī partnerība tādā izpratnē, kā to paredz Satversmes 110. pants un Satversmes tiesas interpretācija, nekādi neskar laulības institūtu, vēl jo vairāk – nošķir šos divus institūtus, pat ja jūs to vēlētos, tā teikt... es teiktu, pat stiprina laulības institūtu, skaidri radot šo nošķirumu starp jaunām nodibinātām, īpaši valsts aizsargātām attiecībām – laulību – un partnerību, kur valsts tikai un vienīgi pieņem zināšanai un reģistrē šo savstarpējo pilnvarojumu attiecībās ar valsti. Tas īsumā par pašu tiesību institūtu.

Tagad nedaudz par mērķiem. Kāpēc tas ir tik svarīgi, kāpēc mēs kā demokrātiska, tiesiska, parlamentāra valsts dzirdam un redzam, kas Latvijas cilvēkiem ir svarīgi un kādas ir viņu tiesiskās attiecības? Šobrīd mēs tiešām varam saprast, ka, esot faktiskās hibrīdkara situācijās ik dienas, ir ļoti svarīgi no valsts puses dot drošības sajūtu ikvienam – tieši ikvienam –, ka mēs redzam un dzirdam, un sociāli aizsargājam ikvienu... redzam un dzirdam, un sociāli aizsargājam tos, kuri viens par otru rūpējas. Tieši šobrīd, šajā skaudrajā drošības apdraudējuma laikā, tādam puritānismam no Saeimas kanceles nav vietas. *(Starpsaucieni.)* Kolēģi, konservatīvisms un liberālisms ir lieliskas ideoloģijas *(Starpsaucieni.)* politiskajās cīņās, bet, ja mēs runājam par cilvēku dzīvēm, tad tas tik tiešām ir liekuļojoši un, manuprāt, nesaprotami.

Mēs visi par šo jautājumu esam redzējuši kaut kādā ziņā ļoti daudz krāšņu debašu. Pirmo reizi jautājums par kopdzīvi Saeimas debatēs tika tirzāts 1999. gadā, likumdošanas procedūras ietvarā šī ir jau devītā reize, ir bijusi virkne *ManaBalss.lv* iniciatīvu. Debatēt, krāšņi izteikties mēs mākam ikviens. Ne velti katram ir bijis arī atbalsts Saeimas vēlēšanās, lai ieņemtu šo cieņpilno, godpilno Saeimas deputāta vietu, un es to ļoti cienu, bet padomāsim par cilvēkiem, kuri šīs debates klausās un kuri no šīm debatēm arīdzan saprot, ka valsts aizsargā viņus, ka valsts dod viņiem paļāvību un drošību, ka situācijā, kad dažādu dzīves līkloču dēļ viņus pametīs tuvais un mīļais cilvēks... vai valsts viņus redzēs, dzirdēs vai atstās viņus gluži vienus. Tas ir tas galvenais, kas mums katram savā dzīvē ir jāsaprot, un tas ir arī tas, ko mūsu vēlētāji grib redzēt un dzirdēt.

Kolēģi, būsim cilvēcīgi, būsim cieņpilni, atcerēsimies, ka mēs esam tiesiskas, demokrātiskas Eiropas valsts parlaments, kas ciena Satversmi, ciena savus cilvēkus un grib, lai Latvija būtu plaukstoša un labklājīga valsts.

Kolēģi, lūdzu, atbalstīsim šo pakotni, un tad krāšņās debatēs var turpināt apkarot vienam otru par citiem jautājumiem. *(Starpsauciens: "Nekad! Nekad!")*
Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Linda Matisone.

L. Matisone (AS).

Godātais Saeimas Prezidij! Godātie kolēģi! Tieslietu ministrija savā pavadvēstulē Juridiskajai komisijai atsaucas uz Satversmes tiesas 2020. gada 12. novembra spriedumu, taču, kā zināms, šis spriedums ir izpildīts jau pagājušajā gadā, attiecīgi veicot grozījumus Darba likuma 155. pantā. Šodien izskatāmajā likumprojektu pakotnē partnerības institūta jēdziens līdzinās Saeimā jau iepriekš demokrātiskā ceļā noraidītajiem civilās savienības, kopdzīves, dzīvesbiedru jēdzieniem, kuru mērķis ir viens – sabiedrības gatavošana viendzimuma laulību legalizācijai.

Par to liecina vairāku Eiropas valstu vēsture. Dānija bija pirmā valsts pasaulē, kas 1989. gadā ieviesa civilo partnerattiecību viendzimuma pāriem, 2012. gadā tā šo institūtu likvidēja, legalizējot viendzimuma laulības. Vācija un Īrija rīkojās līdzīgi. Arī tepat mūsu kaimiņos, Igaunijā, viendzimuma laulības oficiāli būs atļauts reģistrēt jau no nākamā gada 1. janvāra, un tas ir secīgi pēc tam, kad 2016. gadā Igaunijā stājās spēkā partnerattiecību reģistrācijas likums. Nesen kādā intervijā teica pētījumu centra "SKDS" vadītājs Arnis Kaktiņš: "Latvijas sabiedrība, pēc aptauju datiem, ir izteikti konservatīva, taču Latvijas reālpolitikas paradokss ir tāds, ka produkts, ko politiskā elite piedāvā, nav tas, ko vēlas sabiedrība. Pieņemot partnerības institūtu, mēs radīsim vēl dziļāku plaisu sabiedrībā un vēl lielāku neuzticību Saeimai un politiķiem."

Man nav ne mazāko šaubu, ka "par" šo likumprojektu balsos frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA deputāti, to esam redzējuši jau iepriekšējos balsojumos, es arī nešaubos par frakcijas PROGRESĪVIE deputātu balsojumu, jo viņiem ir jāpilda dotie solījumi saviem vēlētājiem, un vismazāk es šaubos par to, kā balsos Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas deputāti, jo, kā redzam, viņi dara visu pilnīgi pretēji tam, kā solījuši vēlētājiem.

Partnerattiecību un partnerības institūta ieviešana un no tā izrietošās tālejošās sekas ir jāizšķir referendumā, nevis politiskajā tirgū. Vienas partijas nodevība un pārdošanās nedrīkst ietekmēt sabiedrībai tik būtisku un svarīgu jautājumu. Šodien ir viena koalīcija, rīt var būt cita. Ko tad darīsim – mainīsim visu atpakaļ? Šim jautājumam jāstāv pāri partiju interesēm un politiķu meliem, tādēļ vienīgais un pareizais ceļš, kā to izlemt, ir tautas nobalsošana.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Mārcis Jencītis.

M. Jencītis (LPV).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Cienījamā ministres kundze! Es teikšu tā, ka šo likumprojektu pakotni (šobrīd tajā ir 7–8, bet plānoti ir 60–70 likumu grozījumi)... es tos sauktu par laulības surogātlikumiem. Un, lai tos ieviestu, tas izmaksās 140 tūkstošus eiro nodokļu maksātāju naudas.
Ieskatoties likumprojekta "Grozījumi Fizisko personu reģistra likumā" anotācijā, redzams, ka šie programmas atjauninājumi jeb papildinājumi, lai iekļautu viendzimuma attiecību legalizēšanu, pēc būtības... pa visām spraugām šodien tas tiek spiests iekšā Latvijas sabiedrībā arī caur Saeimu... sākotnēji tas prasīs 150 tūkstošus, pēc tam ik gadu tas prasīs 14 tūkstošus – laulības surogātlikumi – ar mērķi pēc būtības homoseksuālas attiecības pielīdzināt laulībai.

Tieslietu ministre Lībiņa-Egnere "Latvijas Televīzijai" norādīja, ka partnerattiecību institūts nav tas pats, kas mājsaimniecības attiecības. Tātad tā ir alternatīva ģimenei. To apliecina arī piedāvātie grozījumi Maksātnespējas likumā, piemēram, 131. panta pirmajā daļā, kur parādnieks partneris ir... pievienots līdzās parādnieka laulātajam.

Pēc Tieslietu ministrijas likumprojekta anotācijas partnerība attiektos uz ciešām personiskām attiecībām. Kā mēs te dzirdējām, ņemot vērā... bērnudārza līmenī... es nedomāju bērnudārza līmenī, bet tādā... lai pat bērnam būtu saprotams... intonācijas dēļ vien jau gribas skriet un slēgt partnerattiecības, kuru pamatā ir savstarpēja atbildība, rūpes vienam par otru, lojalitāte, sapratne un cieņa.

Pēc šādas analoģijas šī ir Pandoras lāde, kura drīz tiks atvērta, drīz varēs legalizēt arī citus nepieņemamu attiecību veidus, un galu galā, pēc citu valstu pieredzes, ir tendences arī pedofilijas legalizācijai. *(Starpsaucieni: "Ooo!")* Tas diskreditē laulības institūtu un ģimenes vērtības pretēji sodomistu argumentiem, ka tas tā nav.

Un, tā kā melns un balts... redzamas lietas ir grūti ieraudzīt lielai daļai arī šeit sēdošo deputātu, tad vienmēr vajag kādu pierādījumu jeb pētījumu. Es saprotu, kādi liks priekšā arī citus pētījumus, bet Kanādā ir veikts pētījums (to var atrast, tas ir pierādāms)... tātad Šērbrukas Universitātes pētījumā tika analizēta situācija ar laulību noslēgšanu pēc viendzimuma attiecību legalizācijas valstī. Tika atzīts – ja tiek legalizētas viendzimuma attiecības, tad valstī ilgtermiņā laulību skaits samazinās. Tātad tiem, kas cenšas noliegt, ka tas neietekmē laulības institūtu, nav taisnības.

Tālāk – neskriesim pasaulei pa priekšu! Ja kādam šķiet, ka Latvijā ir paši gudrākie cilvēki... pie varas esošie... tad aptuveni 17 procenti, varbūt 18 procenti pasaules iedzīvotāju un pasaules valstu... tikai ap 18 procentiem... likumdošanā ir iestrādātas viendzimuma attiecības. Daļā no tām ir arī viendzimuma laulības, un daļā likumdošanu ir iestrādāts... tā kā šodien līdzīgi Saeima cenšas pieņemt šo pakotni.

Tātad no 193 pasaules valstīm tikai 34 valstīs ir viendzimuma laulības un aptuveni 10 valstīs viendzimuma attiecības ir legalizētas. Tātad 17–18 procenti no pasaules iedzīvotājiem... ir likumdošana par viendzimuma laulībām. Lielākā daļa pasaules to neuzskata par svarīgu jautājumu un uzskata to par nepieņemamu. Un ilgtermiņā... to šodien nevarēs noteikt, bet es uzskatu (un katrs veselīgi domājošs cilvēks), ka ilgtermiņā šīs valstis tomēr būs zaudētājas.

Tātad kas būs nākamais pēc tam, kad šīs paketes tiks realizētas likumdošanā? Nākamie punkti. Varbūt to nevajag burtiski uztvert, bet tas ir, balstoties uz citu valstu pieredzi un citu valstu tendencēm.

Tātad pirmais, kas, visticamāk, notiks, ja mēs pieņemsim šo vienu soli viendzimuma attiecību legalizācijas virzienā, – pašreizējie apgalvojumi, ka viendzimuma pāri nav laulība... pēc laika tas viss tiks uzskatīts par novecojušu un sodomisti cīnīsies par laulību vienlīdzību, lai viendzimuma attiecības pielīdzinātu tradicionālajai laulībai.

Otrais – transpersonas. Par transpersonu tiesībām arī cīnīsies sodomisti un... par iespēju bērniem bez atļaujas mainīt dzimumu. Un es saku, ka tas ir... tātad samazinot vecuma slieksni, un tas notiek, šādas tendences ir citās pasaules valstīs, kur ir tikuši jau tālāk šajos jautājumos nekā Latvija.

Trešais. Pieprasīs apkārtējiem cilvēkiem sevi saukt tādā uzrunā... vai vietniekvārdā, kā netradicionālā dzimuma identitātes pārstāvis pats būs izdomājis. Tā būs prasība, un tā būs jāievēro.

Ceturtais. Tiks prasītas iespējas LGBT pāriem adoptēt bērnus vai arī veicināt adopciju uz ārzemēm, kur bērni var tikt nodoti netradicionālajām ģimenēm.

Piektais. Iestāsies par sociālā dzimuma pilnīgu legalizēšanu, lai bioloģiskie vīrieši, kuri identificēs sevi kā sievietes, drīkstētu apmeklēt sieviešu tualetes (un arī otrādi), bet es domāju, ka vīrieši būs aktīvāki sieviešu tualešu apmeklētāji... Tāpat arī *(Starpsauciens.)*... tāpat arī vīrieši varēs sacensties sieviešu sportā, tādējādi demonstrējot savu pārākumu.

Sestais punkts, kā jau es minēju, kas te sašutumu izraisīja... bet ir tendences, kuras var atrast, var pārbaudīt... samazinot vecuma slieksni šādām attiecībām, tas ir jau pielīdzināms pedofilijai. Draugi, tas ir Trojas zirgs. Tas ir katram zināms Trojas zirgs, kurš tika ievests Trojā, kurā bija paslēpti speciālās vienības karavīri. Tā ir sengrieķu leģenda, Trojas zirgs, kurā bija specvienība, lai atvērtu pilsētas vārtus un nodedzinātu, ieņemtu pilsētu. Bija cilvēki, kas ieteica nodedzināt, kas ieteica to nomest no klints... bet viņos neieklausījās... Trojas zirgs tika ievests, un pēc tam tas izrādījās pilsētai katastrofāli.
Tāpēc neielaižam šo Trojas zirgu mūsu sabiedrībā!
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Cienījamās deputātes! Godājamie deputāti! Šodien, kā mēs jau dzirdējām, patiesi ir vēsturiska diena, jo koalīcija nobalsos "par" partnerības regulējumu pirmajā lasījumā. Un es jums pateikšu, kas ir tie trīs būtiskie iemesli, kāpēc šis lēmums ir nozīmīgs... nevis tas, kas te ir sastāstīts zinātniskajā fantastikā, bet – kāpēc nozīmīgs.

Pirmais. Koalīcija izpildīs – patiesi izpildīs! *(Starpsauciens: "Vienošanos!")* – Satversmes tiesas spriedumu *(Starpsauciens.)*, kurš nav izpildīts, ar to pasakot, ka Latvija ir tiesiska valsts *(Starpsauciens: "Satversmes tiesas spriedums... izpildīts. Muļķības!")*

Otrais. Koalīcija pievienos Latviju tām 30 Eiropas valstīm, kur šāds regulējums ir spēkā, ar to skaidri pasakot, ka mēs esam Eiropa. *(Starpsaucieni.)*

Trešais. *(Zālē troksnis.)* Koalīcija panāks pāru tiesisku aizsardzību, ar to pasakot, ka mums rūp *(Starpsauciens: "... Saeimas atlaišanu!")* cilvēktiesības un mums rūp cilvēks. *(Starpsauciens: "Atlaist sevi!")*

Tātad par faktiem. Pieņemot regulējumu... es nosaukšu tikai trīs būtiskas tiesības, kas tiks piešķirtas, un vēlreiz atkārtoju, ne tas, kas šeit tika nosaukts – daudz, daudz – maldinot cilvēkus, it īpaši runājot par vispār nesaistītām tēmām. Tātad šeit, konkrēti Notariāta likumā un konkrēti šajā pakotnē... vēl klāt pārējos septiņos likumos. Tātad pirmais – svarīgais – reģistrēt savu partnerību pie notāra; otrais – ļaut saņemt pensiju pēc sava partnera nāves, un pārskaitīt naudu bez liekām raizēm ģimenes ietvaros; trešais – parūpēties vienam par otru veselības jautājumos. Man tiešām grūti saprast, kas šajās tiesībās ir tik nepieņemams?

Man ir šīs tiesības, jums, opozīcijas deputāti, ir šīs tiesības. Vērojot šo jautājumu vairāk nekā 10 gadus, man prātā nāk Halovīns, nesen nosvinēti svētki. Katru reizi cilvēki tiek baidīti ar Jencīša kunga un citu opozīcijas deputātu komentāriem un tiek izplatīti visādi šausmu stāsti un puspatiesības.

Patiesība ir tāda, ka jums, godātie opozīcijas deputāti, ir trūcis drosmes saviem vēlētājiem un sabiedrībai skaidrot šo jautājumu, par ko īsti šis ir, un trūcis drosmes izkāpt no maldiem un *(Starpsaucieni.)* puspatiesības, un es teikšu, ka šis jūsu drosmes trūkums ir redzams uz katra stūra. *(Dep. L. Liepiņas starpsauciens.)*

Pieliksim tam punktu un sekosim likumam! Atgādināšu: Saeima likumus izdod atbilstoši Satversmei, kur melns uz balta rakstīts: "Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas."

Diemžēl šodien es dzirdu runas, kuras aicina turpināt apspiest, diskriminēt iedzīvotājus dažādu iemeslu dēļ, tai skaitā arī viņu seksuālās orientācijas dēļ, tai skaitā neredzēt viņu partnera izvēli, neredzēt un neatzīt dažādas ģimenes un viņu tiesības un turpināt uzskatīt par nepareiziem. *(Dep. L. Liepiņas starpsauciens.)* Ja reiz ir nepareizie, Liepiņas kundze, tad ir loģiski, ka ir arī pareizie, vai ne? Ir arī pareizie. Tātad kuriem ir pareizās domas, pareiza rīcība, viņiem ir pareizā ģimene, ideāla... tā var aiziet ļoti tālu... kas tad ir tas īstais – pareizais. Tie, kuri tiecas pēc sabiedrības, kuru vada tas pareizais cilvēks un kurā ir viens vienīgais ģimenes modelis... manuprāt, ne ar ko neatšķiras no tādiem veidojumiem kā Padomju Savienība vai Ziemeļkoreja, vai šodienas Krievija. *(Zālē troksnis.)*

P

areizais cilvēks – pareizais cilvēks! – ir ideoloģisku fanātiķu un autoritāru režīmu lolojums, ar kuru mūsu demokrātiskajai Latvijai nav pa ceļam. Spēks, kolēģi, nerodas šķeļot, spēks nerodas šķeļot. Spēks rodas apvienojot, APVIENOTAIS SARAKST, apvienojot ap demokrātiskas, tiesiskas un brīvas Latvijas vērtībām. *(Dep. L. Liepiņa: "Tās nav Latvijas vērtības!"; starpsauciens: "Tās ir jūsu vērtības!"; starpsaucieni.)*

Ne es, ne Batņas kungs, ne Dzintara kungs, ne Smiltēna kungs nav pareizi. Neviens no mums tāds nav, kolēģi! Ir laiks ieraudzīt dažādo – dažādo! –, un ir laiks pieņemt cilvēku tādu, kāds tas ir. *(Dep. R. Bergmanis: "Mainiet himnu arī!" Starpsaucieni.)*

Šodienas balsojums ir vēsturisks, tas ir cilvēktiesību balsojums, tas ir godaprāta balsojums. Halovīns ir beidzies! Beidziet baidīt cilvēkus, maldināt! Lai maldi un diskriminācija paliek vēsturei! Šodien šķirsim Latvijas demokrātiskās vēstures jaunu lapaspusi!

Paldies, kolēģi, un es vēlreiz aicinu atbalstīt ļoti konkrētus saimnieciskus priekšlikumus un tiesības, kas tur ir iedotas, un to, ko ir uzdevusi Satversmes tiesa, – nodrošināt tiešām šāda institūta iespējamību – reģistrēt partnerattiecības.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Vilis Krištopans.

V. Krištopans (LPV).

Priekšsēdētājas kundze! Cienījamie deputāti! Vispirms gribas piezīmēt... atbildēt Ņenaševas kundzei, ka bez manis un Zivtiņa ir vēl citi tumsoņi pasaulē, piemēram, Anglijas premjers Riši Sunaks, kurš pateica, ka ir tikai viena ģimene – starp vīrieti un sievieti. Ir tāds Donalds Tramps, par kuru pēdējās vēlēšanās nobalsoja 70 miljoni amerikāņu. Viņš arī pateica, ka ir tikai viena veida ģimene – starp vīrieti un sievieti. Tā ka tumsoņu ir pilna pasaule. Un galu galā ir daudz svarīgāki notikumi par kaut kādu Notariāta likumu. Ne velti šeit tikko klejoja materiāli par seksuālo audzināšanu četrgadīgiem bērniem, tagad ir pilnas grāmatnīcas ar līdzīgām grāmatiņām. Valdība tikko akceptēja Stambulas konvenciju, kas nākošnedēļ noteikti būs mums zālē. Un te pēkšņi kaut kāds likums parādījās, kā Kūtra kungs saka, par divām tantēm, kuras grib dzīvot kopā. Ar ko mēs nodarbojamies? Ar nesvarīgām lietām. Tai pašā laikā viendzimuma... dažādas organizācijas – palasiet, kas notiek sociālajos tīklos, saka, ka solis sperts par īsu. Pareizs solis, bet par īsu, jāsper garāks. Nu par ko mēs te runājam? Par divām vecām tantēm vai par kaut ko vairāk?

Visi deputāti ir saņēmuši e-pastā tik daudz vēstuļu kā nekad, manuprāt, jūs katrs savā e-pastā redzējāt, arī es. Es nespēju vien atbildēt. Es visiem rakstu: ko jūs cepaties, Kūtris tak pateica – tās ir divas vecas tantes. Vai nu tie, kas raksta, ir tādi paši tumsoņi, vai viņi tomēr domā ar galvu. Bet man liekas, ka tīri politiski Jaunā VIENOTĪBA grib nošaut uzreiz divus zaķus, un paskaidrošu, kā es to redzu.

Ir redzēti atsevišķi politiķi pasaulē, lieli politiķi, kas ir mainījuši savu politisko nostāju, pārejot ASV no republikāņiem pie demokrātiem. Ir bijuši spēcīgi politiķi, kas ir pārgājuši no konservatīvajiem pie leiboristiem. Bet tas, ka valstī otra lielākā frakcija maina savu orientāciju gadu pēc vēlēšanām... Jautājums ir tāds: vai viņi savus vēlētājus uzskata par muļķiem vai arī cer, ka viņiem būs jauni vēlētāji?

VIENOTĪBA šajā situācijā izskatās... tā kā mūsu otras lielākās frakcijas līderis ir makšķernieks, vienmēr demonstrē milzīgos asarus, ko viņš ķer Puzes ezerā *(Starpsaucieni.)*... Nu tas, kurš dzīvo pie Puzes ezera... tas sapratīs, ko es gribu pateikt. VIENOTĪBA izskatās pēc tādas līdakas, kas ir aprijusi Bordānu, Jurašu, Pavļutu, Pūci... kuru tik vien ne. Un tagad viņiem bija trāpījusies lielāka zivs – APVIENOTAIS SARAKSTS.

APVIENOTAIS SARAKSTS izmuka ar saskrāpētiem sāniem. Kā saka, tās līdakas sekos tiem sāniem, un tagad tur... dziedē brūces. *Tēvzeme* fiksi iemuka citā dīķī, paldies dievam, arī tā kā nostājās uz kājām. A tai lielajai līdakai mutē ir viena gandrīz tikpat liela līdaka, tikai aste ir ārā, un izskatās *(Starpsauciens.)*, ka to līdaku vairs *(Smiekli.)*... izskatās, ka to līdaku vairs neizspļaus, un tā aste pazudīs VIENOTĪBAS līdakas vēderā.

Tā ka nekas cits neatliek, kā vākt parakstus par 14. Saeimas atlaišanu.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Leila Rasima.

L. Rasima (PRO).

Ļoti cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģes un kolēģi! Man ir liels prieks, ka jau pavisam drīz būs iespēja dzīvot valstī, kurai katrs cilvēks ir svarīgs. Tagad katram no šiem cilvēkiem, uz ko likumprojekts attieksies, būs par vienu iemeslu mazāk doties projām no Latvijas, un varbūt tie, kas ir aizbraukuši, jo Latvijā nejūtas gribēti, apsvērs iespēju atgriezties.

Cilvēki, kas dzīvo viendzimuma attiecībās, nav kaut kāda grupa, kas ir atsevišķi no mums pārējiem, kas ir atdalīti, kas ir kaut kur tālu; šie cilvēki ir daļa no Latvijas sabiedrības, viņi ir ne vairāk un ne mazāk vajadzīgi kā jebkurš Latvijas cilvēks. Viņi dzīvo starp mums, iet uz darbu, uz studijām, svin Latvijas neatkarības svētkus, ziedo labdarības projektiem, sēž sastrēgumos un dusmojas par nesalabotajiem ceļiem, un ļoti būtiski – viņi mīl viens otru, rūpējas viens par otru ikdienas grūtībās, dalās priekos, kopā pavada vecumdienas – dara visu to, no kā sastāv divu pieaugušu, mīlošu cilvēku attiecības.

Lūdzu katru Saeimas deputātu šobrīd uz mirkli iztēloties, ka saņemat minimālo algu un ka ar partneri ikdienā veicat savstarpējos pārskaitījumus, lai norēķinātos par īri, komunālajiem... pārtiku, zālēm un citām ikdienas lietām, un ka no šīs nelielās algas jums vēl jāmaksā vairāk nodokļu nekā citiem, jo jums nav iespēju apprecēties. Tāpat es lūdzu iedomāties kaut ko daudz traģiskāku –jūsu mīļotais cilvēks ir cietis negadījumā un nonāk slimnīcā; un šajā kritiskajā brīdī jums nav tiesību lemt par to, kā jums tuvāko cilvēku vislabāk aprūpēt. Daudziem Latvijas cilvēkiem tas nav jāiztēlojas, jo tā ir viņu realitāte. Ir cilvēki, kas reģistrētas civilās partnerības trūkumu sajūt katru dienu. Viņiem iespēja noslēgt civilās partnerības līgumu ir ļoti svarīga.

Tāpat atcerēsimies, ka no civilās partnerības ieguvējs būs jebkurš Latvijas cilvēks, ne tikai viendzimuma pāri. Ir daudz situāciju, kurās dažādu dzimumu cilvēki var izvēlēties slēgt civilo partnerību. Kā piemēru varu minēt situāciju – pāris, kas sapņo un plāno precēties, taču joprojām krāj naudu, lai kopā ar savām ģimenēm un draugiem svinētu skaistas kāzas. Cilvēks, kuram ir bijusi traumatiska laulības šķiršana un kurš izveidojis jaunas partnerattiecības, taču sāpīgās pieredzes dēļ šajā brīdī baidās atkārtoti laulāties.

Tikai tad, kad nodrošināsim pamata cilvēktiesības visiem Latvijas iedzīvotājiem, visiem cilvēkiem, mēs varēsim dzīvot patiesi tiesiskā, labklājīgā valstī. Tas dos drošības izjūtu ne tikai viendzimuma pāriem, bet katram, kurš dažādu dzīves apstākļu dēļ nevar apprecēties.
Visiem cilvēkiem, kuriem civilā partnerība ir nepieciešama, kuri līdz šim ir jutušies neaizsargāti un valsts neredzēti, Saeimas vārdā es šodien no tribīnes gribu teikt: mēs jūs redzam, mēs jūs dzirdam, arī jūs esat Latvija. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Glorija Grevcova.

G. Grevcova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Saeimas Prezidij! Kolēģi! Kamēr zemnieki uz ārkārtas sēdi brauc ar smago tehniku, lai cīnītos par savām interesēm, tikmēr viņu tā saucamie interešu aizstāvji Saeimā – Zaļo un Zemnieku savienība – ir pārāk aizņemti ar parādu nomaksu par savu dinamisko nonākšanu dinamiskajā valdībā, lai tikpat dinamiski no tās pēc tam izlidotu. Jo cilvēki nepiedos to, ka jūs viņus piekrāpāt pirmsvēlēšanu periodā, un mēs izdarīsim visu, lai atgādinātu par to, jo cilvēkiem atmiņa ir īsa. Jau pirmajos mēnešos jūs atbalstāt likumprojektus, kuri ir pretrunā ar Satversmes 110. pantā noteikto: "Valsts aizsargā un atbalsta laulību – savienību starp vīrieti un sievieti [..]." Virzot uz

priekšu šo viendzimuma laulību legalizācijas projektu, valdība spļauj virsū sabiedrības vairākumam, tā spļauj virsū Latvijas valsts pamatvērtībām. Rodas sajūta, ka kopš jaunās valdības apstiprināšanas brīža vienīgais, ko jūs tur esat runājuši, ir Stambulas konvencija un viendzimuma laulību legalizācija.

Tādēļ nāksies atkārtot to, ko es jau teicu šeit ziemā, kad tika izskatīts likumprojekts "Civilās savienības likums". Skaļākais mazākums ir radījis neeksistējošas problēmas, jo sabiedrībā gan tradicionāli, gan netradicionāli orientēti cilvēki gaida, kad valdība beidzot strādās pie iedzīvotāju labklājības celšanas, veselības aprūpes un izglītības līmeņa uzlabošanas.

Neticat, ka tas ir skaļākais mazākums? Salīdziniet: *ManaBalss.lv* "par" Stambulas konvencijas steidzīgu ratificēšanu nobalsoja 100 cilvēki (ieskaitot to, ka mediji aktīvi piedalījās), un "pret" Stambulas konvencijas ratificēšanu (jūs visu saprotat, *zemnieki*) nobalsoja 27 tūkstoši cilvēku. Un 8. novembrī komisija izskatīs šo iniciatīvu atkārtoti.
Sargāsim mūsu valsti un mūsu valsts pamatvērtības un sargāsim mūsu bērnus, jo mēs esam Latvija ar savām pamatvērtībām! Un es nezinu nevienu baznīcu, pat luterāņu baznīcu, kura apstiprinās šāda veida partnerattiecības.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Česlavs Batņa.

Č. Batņa (AS).

Šitas *(Starpsaucieni.)*... man nebija citas lapiņas, piedodiet, man patrāpījās... lai es uzrakstītu... bet tas atbilst arī šim likumprojektam. Varu visiem parādīt. *(Rāda lapu ar uzrakstu: "Ne ar manām rokām!")* Tieši tāpat kā par prezidenta koalīciju. Ne ar manām rokām.

Kolēģi! Prezidij! Pirmām kārtām es klausos daudzus debatētājus. Un man rodas tādas aizdomas, ka es tiešām esmu tumsoņa un, lai gan dzīvoju tik vēsturiskā laikā, nesaprotu, kādu nozīmīgu lēmumu mēs pieņemsim. Mani pārsteidza tieslietu ministres teiktais, ka mums kara laikā jādomā prioritāri par šo likumprojektu. Tiešām? Mums nav jādomā par iekšējo, ārējo aizsardzību? Mums nav jādomā par tautsaimniecību? Mums prioritāri – viens no pirmajiem projektiem, visbūtiskākais – ir partnerattiecības? Nu vai tiešām? *(Starpsauciens.)* Bet *okay*, jā, es dzirdēju, ko jūs vakardien teicāt (es runāju ar sevi, nevis ar zāli, es – ar sevi), jā, tāpēc... bet es jums nepiekrītu.

Es atkārtošu... PROGRESĪVO frakcija, vēršos tieši pie jums... bez pretenzijām. Katrai ideoloģijai ir savas vērtības. Manas vērtības nesaskan ar jūsu ideoloģiju, bet es jūs cienu, jo jūs savu ideoloģiju politiski mēģināt iestumt visai Latvijas sabiedrībai. Jūs kā partija darāt pareizas lietas, visu cieņu jums.

Mēs vienmēr atsaucamies uz Satversmes tiesas spriedumu, mēs atsaucamies uz to, ka Satversmes tiesa ir konstatējusi un likusi mainīt normatīvos dokumentus. Mēs jau esam mainījuši šos normatīvos dokumentus.

Bet Kūtra kungam patiks manis teiktais. Vērtējot šo konkrēto likumprojektu un pārējos pavadošos likumprojektus, pirmšķietami mēs saskatām to, ka tas ir pirmais solis, lai legalizētu viendzimuma laulības. Un galvenais ir tas, ka daudzi no jums tam piekrīt, bet daudzi no jums tam netic. Kuluāru sarunās jūs sakāt: viss, tas ir pēdējais, kam mēs piekritām. Savukārt PROGRESĪVO frakcija saka: *yes*, forši, mēs pēc gada virzīsim nākamo likumprojektu paketi. Man ir jautājums: jūs esat gatavi atbalstīt nākamo soli? Jo partnerattiecību likums noteikti ik pēc kāda laika visās valstīs nes sevī arī viendzimuma pāru... Man nav pretenziju pret to, ko dara divi

pieauguši cilvēki. Bet, lūdzu, lūdzu, respektējam vairākuma viedokli, nevis mazākuma viedokli, kā tas šobrīd ir!

Cienījamie kolēģi no ZZS, es jūs ļoti mīlu, tāpēc es jums pieskaros. *(Starpsaucieni: "Ooo!" Zālē troksnis.)* Tas bija sarkasms.

Asociācija "Ģimene" pirms vēlēšanām uzdeva 40 jautājumus. Es sākšu no beigām.
"Vai atbalstāt civilās savienības kā institūta ieviešanu Latvijā?' Atbilde bija – nē. Šobrīd jūs atbalstāt. Tas nozīmē, ka jūs esat melojuši saviem vēlētājiem. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Un tie vēlētāji, kas par jums vēlēja, iespējams, nebūtu vēlējuši. Jūs šobrīd pārsniedzat savas pilnvaras, kaut gan jūs sakāt, ka jums Latvijas tauta ir devusi mandātu atbalstīt šo likumprojektu. Nav tā jums devusi mandātu! Ja jūs to būtu pateikuši, jūs, iespējams, vispār Saeimā netiktu, tāpat kā Konservatīvo partija, kura nodeva savus vēlētājus trīs mēnešus pirms vēlēšanām. Ar to tā samaksāja.

Cienījamie kolēģi no ZZS! "Vai atbalstāt viendzimuma laulības legalizēšanu Latvijā?" (Asociācija "Ģimene".) Nē. Kaut gan pirmšķietami šis projekts ir solis uz to, uz ko mēs ejam. "Vai atbalstāt kopdzīves fakta konstatēšanu un līdzīgu tiesību piešķiršanu kā laulībai?" Pēc būtības partnerattiecību likums. Jūs teicāt "jā"? Nē, jūs teicāt "nē".

Un šis vispār ir fantastiski! "Vai piekrītat, ka Satversmes tiesa, piešķirot mātes partnerei (citai sievietei) tēvam paredzēto bērna kopšanas atvaļinājumu, ir nonivelējusi tēva sūtību un bērna tiesības uz saskarsmi ar tēvu?" Jūs sakāt "jā", kaut gan šobrīd jums vajadzētu teikt "nē", ka viss ir kārtībā, mums ir partnerattiecības. Tā, lūk.

Es paņemu šo konkrēto likumprojektu. To, ko Judina kungs mums nolasīja, es jums arī nolasīšu. 107.12 pants: "Zvērināts notārs taisa notariālo aktu par partnerību, ja divas pilngadīgas fiziskas personas kopā personīgi ierodas pie zvērināta notāra un apliecina, ka tām ir tuvas personiskas attiecības [..]."
Kā notārs var noteikt? Viņš ar svecīti stāv un skatās, cik tuvas tās attiecības ir? Tad, lūdzu, sniedziet skaidrojumu, kas ir tuvas personiskas attiecības. *(Starpsauciens.)* Judina kungs, es zinu, ka jums vienmēr ir taisnība, pat ja nav taisnība. Es sarunājos ar sevi, tikai komentēju, es nesarunājos ar Judinu.

Tad, lūdzu, sniedziet skaidrojumu, kas ir tuvas personiskas attiecības. Man liekas, tuvas personiskas attiecības man var būt ar sievu. *(Starpsauciens: "Ar draugu.")* Ar draugu... ar draugu man nav tuvas personiskas attiecības.

Tas nozīmē, ka mēs... pēc būtības mums jādomā jauns institūts – tikumības policija vai tikumības inspekcija, kas dos atzinumu notāram, kas ir tuvas partnerattiecības.

Cienījamā PROGRESĪVO frakcija, vai jūs esat gatavi kāpt uz skatuves un pateikt, ka, pieņemot šo likumprojektu un visus blakusstāvošos, mēs šo jautājumu izslēgsim no 14. Saeimas sasaukuma vispār kā tādu... turpmāko virzību? Vai jūs esat gatavi? *(Starpsaucieni.)* Turpmāko likumprojektu virzību saistībā ar viendzimuma pāriem.

Sēdes vadītāja. Nesarunājieties, lūdzu, ar zāli!

Č. Batņa. Nesarunājieties ar deputātiem zālē, cienījamā! Jūs drīkstat, bet... jā, es atvainojos, Prezidij.

Ja jūs esat gatavi teikt "jā", tad man ir lūgums: neejam steidzamības kārtībā, respektējam mūsu kolēģu – Nacionālās apvienības – ieteikumus, runājam par mājsaimniecību likumprojektu, labojam to un virzām, lai tiešām palīdzētu visām mājsaimniecībām.

Citādi šobrīd arī likumprojektā, kas ir par interešu konfliktu, jūs ieliekat šīs divas partnerattiecības, bet, ja šobrīd dzīvo divi cilvēki nereģistrējušies un valsts to nezina, tur ir vistīrākais interešu konflikts, bet to jūs nerisināt, jo tās taču nav partnerattiecības, bet tā ir normāla laulība, tikai bez ieraksta pasē.

ZZS... nepietiks, nepietiks... man vēl sešas minūtes. ZZS, jūs astoņas reizes – paldies Tieslietu ministrijai, kas to akcentē, – kopš 1999. gada esat balsojuši "pret". *(Starpsauciens.)* Jūs bijāt "pret" šāda tipa likumprojektiem – civilās savienības likumprojektu, viendzimuma... kopdzīve... viss kaut kas tamlīdzīgs. Jūs laikam tiešām izglītojaties, jūs paliekat eiropeiskāki, jūs paliekat modernāki, jūs paliekat progresīvāki, liberālāki. Nu jā, devītā reize diemžēl salauza jūs.

Pašā noslēgumā es teikšu... es vēlreiz akcentēšu to, ka es esmu konservatīvs, es esmu par to, ka katram ir sava ideoloģiskā vērtība un katram no cilvēkiem – vai tā ir sieviete ar sievieti, vīrietis ar vīrieti vai vīrietis ar sievieti un sieviete ar vīrieti – ir tiesības izvēlēties savu kopdzīvi.
Bet es vēršos... es reizē arī esmu katolis, pārliecināts katolis, un noslēgumā es vēršos pie cilvēkiem, kas nāk, manuprāt, no katoliskākā – Latgales – reģiona.

Dorgī broļi, mosis nu Latgaļis. Padūmojit, kai jius vārsitēs cilvākim ačuos, kod nūbolsoisit par šū likumprojektu, i tis izarodās, ka jis ir pirmīs sūļs, lai legalizeitu vīndzimuma lauļeibis. Padumojit par tū! Pirmšķītami arī Kūtra kungs pamoja, ka tis ir instituts, kas bius par vīndzimuma lauļeibom. Man biutu kauns jiusu pusī. *(Starpsauciens.)* Nāatbolstit, liudzu, šū likumprojektu. Paļdis. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Didzis Šmits.

D. Šmits (AS).

Godātie kolēģi! Dāmas un kungi! Patiesībā nebiju domājis par šo runāt. Šīs debates un debates par Stambulas konvenciju īsti neredzu citā gaismā kā tādas maldugunis, lai nebūtu jādiskutē par to, kas pēc būtības ir būtisks valstī. Tas ir, manuprāt, mēģinājums novērst uzmanību no tā, ka nav nekādu ideju, ko darīt ar to, ka skolās vairs... pat ļoti elitārās skolās no matemātikas skolotājiem... nav ne mazākās idejas, kas mums jāizdara tautsaimniecībā, lai tiešām sāktu dzīties pakaļ Igaunijai un Lietuvai. Visos būtiskajos jautājumos mums nav nekādas idejas. Mēs pat 10 gadus žogu nevaram uzbūvēt gar mūsu austrumu robežu. Tāpēc mūžīgās zāles – uzliksim jautājumu par partnerībām un stambulām vai kaut ko tamlīdzīgu uz galda un tad debatēsim līdz desmitiem vakarā, domājot, ka tādā veidā mēs būsim novērsuši uzmanību.

Mani pamudināja kāpt tribīnē viena cita lieta. Šis maģiskais teikums vai vārdi, ko teica tieslietu ministre: "Šajā nopietnajā ģeopolitiskajā situācijā, šajos drošības izaicinājumos, mums nekas cits neatliek." Šie ir vārdi, ar kuriem VIENOTĪBA vismaz 10 gadus piesedz visdumjākos lēmumus, kā arī lēmumus, kurus viņi nespēj pieņemt, jo nav vienkārši ideju, kā tos pieņemt, kas būtu jādara. Vienmēr ir bijis šis – "šajā ļoti nopietnajā ģeopolitiskajā situācijā". Redziet, es pateikšu, ko parasti dara valstiski domājoši cilvēki un politiskie spēki nopietnā ģeopolitiskā situācijā, kāda, protams, šobrīd ir ne tikai Ukrainas dēļ, bet... kā mēs to visu redzam vēl kaut kā daudz lielāka dēļ.

Tas, ko noteikti nedara valstiski domājoši cilvēki, – viņi nemēģina savu sabiedrību sašķelt.

Viņi nevirza, viņi noliek malā citādi debatējamus un lemjamus jautājumus, kuri šķeļ sabiedrību. Viņi apvienojas ar tām lietām, kas pēc būtības ir svarīgas. Ukrainā šobrīd nedebatē par partnerībām. Un, ja debatē, tikai tādā veidā, kā mēs kādreiz, varbūt tur kaut ko pieņemam, lai izpatiktu šajā izmisuma situācijā Eiropas institūcijām, lai tās mūs neatstumj no tālākas dalības. Izraēlā arī neviens nedebatē par partnerību šobrīd. Par partnerību debatē tie, kas var atļauties teikt, ka ir sarežģīta ģeopolitiskā situācija, kura uz viņiem vēl tieši nekādā veidā neattiecas.

Ko vēl nedara sarežģītās ģeopolitiskās situācijās? Negāž savu valdību, lai iesēstos ārlietu ministra krēslā un sagatavotos veiksmīgai kampaņai uz Eiropas parlamentu *(Daži deputāti aplaudē.)* – tas ir pilnīgi noteikti tas, ko nedara. Un neizvēlas šī mērķa vārdā sadarbību ar partiju, kura uz *(Sit knipi.)*... vai vienu svilpienu nomaina zaļu krāsu uz sarkanu. Vēl ko nedara? Nesāk vienoties ar cilvēkiem, kuriem uzbrukums civiliedzīvotājiem Izraēlā ir strīdīgs jautājums *(Dep. E. Smiltēns: "Neviennozīmīgs!")*... neviennozīmīgs jautājums. Tas ir tas, ko pilnīgi noteikti nedara sarežģītos ģeopolitiskos apstākļos.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Aleksejs Rosļikovs.

A. Rosļikovs (ST!).

Priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Man baigi patīk, ka prezentē PROGRESĪVIE visu, kas notiek tagad Latvijā, un visu, kas būs. Tas ir ļoti forši, tas... tur ļoti mīksti... tur visi cilvēki tādi, nu, priecīgi, nu, ļoti atklāti. Saprotiet, šādā ceļā mēs nonāksim līdz situācijai, ka parlamentā, vai, piemēram, komisijā lai nobalsotu par kaut kādu jautājumu, mēs nevis balsosim, bet iedosim buču komisijas priekšsēdētājam. Ja, Bergmaņa kungs? Ja jūs esat "par", tad nobučojiet komisijas priekšsēdētāju. Jo šitās vērtības uz to pusi arī iet.

Es uz doto momentu esmu "pret" tiem pasākumiem, kas ir notikuši, piemēram, Vērmaņdārzā. Jūs taču redzējāt absolūti visi – JAUNĀ VIENOTĪBA, zaļzemnieki –, jūs redzējāt to kungu ar uzpurni... mutē, ādas stringos. Nu, kas tas ir? Tas ir normāli? Vai tās ir mūsu Latvijas vērtības? Nē. Es šaubos, kolēģi, ka uz doto momentu mēs airējam pilnīgi pareizā virzienā. Jūs redzējāt arī tās grāmatas.

Es varu saprast, piemēram, jaunās paaudzes politiķus. Nu, kas ir PROGRESĪVIE? Nu, tā ir principā viņu ticība un viņu virziens... Bet tiešām, zaļzemnieki, nu, goda vārds! Visu cieņu, sirmās galvas, – nu, vai tad tiešām jūs gribat redzēt savu Latviju šādu? Skaidrs, ka PROGRESĪVIE grib tikt uz Eiropu, vēl tālāk un tālāk un viņiem šādas attiecības ir vajadzīgas, viņiem šāda plāna realizācija ir daļa no karjeras. Skaidrs. Skaidrs, ka arī Jaunajai VIENOTĪBAI ir zināmi mērķi, kas saistīti ar Eiropu. Nu, jūs taču esat vairāk tendēti uz Latviju, jūs taču esat vairāk tendēti uz mūsu robežām, uz mūsu valsti, uz mūsu vērtībām.

Vēlreiz apelējot pie jūsu godājamā vecuma, kas jums... jūs pie mums esat... tādi ar vislielāko pieredzi, dzīves pieredzi. Un tiešām jūsu laikos šādi pasākumi ir bijuši labi? Nu nē. Tiešām jūsu laikos šādi pasākumi ir bijuši absolūti visur? Nu nē. Tiešām jūsu laikos Vērmaņdārzā varēja notikt kaut kas tāds, kur vīrieši staigā uzpurņos, ādas stringos? Godīgi, vai tas ir normāli? Tas absolūti nav normāli, tas absolūti nav pieņemami!

Saprotiet, viena situācija, ka pēc šī likuma pieņemšanas sanāk tā: tie vecāki, kuri varēs paglābt savus bērnus, tie nosacīti izdzīvos. Tie vecāki, kuri nevarēs paglābt savus bērnus, tie diemžēl kļūs par upuriem šādai situācijai. *(Starpsauciens.)* Ja paņemtu jebkuru bērnu, augsti godātie kolēģi, un no divu trīs gadu vecuma viņam stāstītu, ka tas ir labi, viņš arī to pieņemtu, bet tas nenozīmē, ka

viņš to grib. Kad pieaudzis cilvēks ir izvēlējies savu ceļu, neviens nav pret, neviens viņu netraucē. Noteikti – nē. Bet vai tiešām legalizēt viendzimuma attiecības Latvijā ir pareizi, JAUNĀ VIENOTĪBA? Nu, es šaubos. Jūs taču dzīvojat normālās ģimenes, vai ne? Jums ir vīri, jums ir vīri, vai ne? Jums ir bērni, vai ne? Nu, a kā jūs viņiem stāstīsiet? Jūs viņiem tagad stāstīsiet par to, ka tas nav labi, par to, ka jūsu meita varbūt var apprecēt citu meiteni? Nē. *(Starpsauciens.)*

Kolēģi, mēs taču ļoti labi saprotam... ja mēs līdz šim runājam par to, ka Stambulas konvencija ir tikai par sieviešu tiesību aizsardzību, bet uz doto momentu mēs redzam paralēli, kādi likumprojekti iet klāt, mēs taču ļoti labi saprotam, ko mēs darām un kādas vērtības grasāmies īstenot. Kādā variantā vispār mūsu ārlietu ministrs brauc uz Eiropu un attaisnojas par to, ka mēs nevaram paspēt laicīgi to izdarīt?! Nu, es pilnīgi piekrītu šodien kolēģiem, kuri rosina viņa atstādināšanu no amata par šo jautājumu. Nevar visas valsts vārdā tā runāt.

Un šodien Ņenaševas kundze ļoti interesantu lietu pateica, ka mazākumu vajag respektēt. Un tad jūs visos jautājumos tādi būtu. Mazākums, kuram tagad piemīt vara, jārespektē? Manā skatījumā – nē. Manā skatījumā, uz doto momentu tas ir fundamentāls jautājums, kas jāatrisina visai valstij referenduma ceļā. Neviens taču te neko citu neprasa, tikai – lai tauta izsaka savu viedokli, un, ja vairākums pateiks, ka, jā, mēs gribam šādus pasākumus Vērmaņdārzā, tad lai tas arī notiek, tur jautājumu nav.

Bet kaut vai šajā jautājumā mēs varējām noturēt savu stingro pozīciju, savu karogu, savu stāju, cieņu pret saviem, atvainojiet, piedodiet, vecākiem, jo es vēlreiz šaubos, ka kādam no jums, te klātesošajiem, bērnībā ir stāstīts, ka onkulis ar onkuli ir labi. Es šaubos, ka kāds no jums, te klātesošais, bērnībā ir lasījis tādas grāmatas, ko tagad izdod, un uzskata, ka tas ir normāli, ka mazs bērns var pieiet pie liela vīrieša un palūgt viņu parādīt, kas tur un kā un kā tas viss tur funkcionē. Nu, tas ir kaut kāds ārprāts, kolēģi! Tā ir kaut kāda slimība absolūta, kas tur... jūs izlasījāt to grāmatiņu? Tas ir kaut kāds vāks pilnīgs!

Kolēģi, vēlreiz. Te nav runa par to, ka vajag izdabāt Eiropai. Es vēlreiz vēršos pie zaļzemniekiem. Jūs šajā pasākumā esat galvenā atslēga. Skaidra lieta, ka Burova kungam tas nav interesanti, jo viņš savu "Gods kalpot Rīgai" kristīgo partiju jau sen ir norakstījis, viņam partija nav svarīga. Viņš savulaik Rīgas domē pat kapelu uzbūvēja. Es nevaru galīgi saprast, kā viņi tagad tur ar savām kristīgajām vērtībām ies tālāk? Nu, skaidrs, partija nav vajadzīga, galvenais ir amats. Bet jūs esat, es vēlreiz saku, goda cilvēki ar tādu līderi, jā, kurš, manā skatījumā, ir ļoti ievērojams politiķis, vismaz vēsturē, pagātnē ir bijis Latvijā. Nu, vai tiešām vajag apgānīt šo visu? Vai tiešām uz doto momentu vajag paļauties uz JAUNĀS VIENOTĪBAS aicinājumu to visu atbalstīt? Nu, nevajag, kolēģi, nu, atrodiet sevī drosmi!

Nevajag sevi mierināt ar to, ka tas ir tikai mēģinājums kaut kādā veidā saliedēt attiecības starp divām omēm, kurām vienkārši kopīgu saimniecību divatā vieglāk vilkt. Nu, nē, mēs taču saprotam, ka tā tas nav! Ja tā tas būtu, tad vēlreiz – Vērmaņdārzā nebūtu tie visi absolūti sodomiskie pasākumi, kas saucas par parādi vai praida dienu, vai tur kaut kādu lepnības... Tas ir pilnīgi garām.

Kolēģi, vēlreiz! Par JAUNO Vienotību nerunājam – viņiem ir savs ceļš, par progresīvajiem – arī. Zaļzemnieki, lūdzu, nu, pārdomājiet, vienkārši pārdomājiet! Šis jautājums nav Latvijas labā. Tas neko labu Latvijai neatnesīs, bet zaudējumi būs milzīgi.
Paldies, kolēģi.
Lūdzu neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Svetlana Čulkova.
Vai jums pietiks ar astoņām minūtēm? *(Starpsauciens.)*

S. Čulkova (ST!).

Priekšsēdētājas kundze, kolēģi, labdien! Man ir jautājums: vai jūs šodien lasījāt savus e-pastus? *(Starpsauciens: "Protams!)* Jūs redzējāt, cik daudz tur ir vēstuļu? *(Starpsauciens: "Jā!")* Es vienkārši tā drusku izlasīšu. "Par dabisko ģimeni. Aicinājums noraidīt partnerības pakotni. Aicinu balsot "pret" šo likumprojektu. Latvijas tauta, esi pret partnerību." Jūs lasījāt? *(Starpsaucieni.)* Vai jūs tiešām domājat, ka tas ir vajadzīgs mūsu tautai? Mūsu tauta ir pret. Viņa negrib šo. Ģimene – tā ir sieviete un vīrietis. Viss.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Viktorija Pleškāne.
Man arī jums jautājums: vai pietiek ar septiņām minūtēm? *(Starpsauciens.)* Labi.

V. Pleškāne (ST!).

Labdien, godātie, vēlreiz! Faktiski šī pakotne paredz legalizēt viendzimuma attiecības, pielīdzinot tās likumiskai laulībai *(Starpsaucieni: "Nav!"; "Beidziet melot!")*, kuru aizsargā Latvijas Satversme. Šis ir slēpts mēģinājums apiet Satversmē aizsargātās pamatvērtības un vājina laulības institūta nozīmi. Neviens starptautisks cilvēktiesību akts neparedz valsts pienākumu obligāti legalizēt viendzimuma laulības.

Satversmē ir stingri nostiprināta laulības definīcija: "Valsts aizsargā un atbalsta laulību – savienību starp vīrieti un sievieti, ģimeni, vecāku un bērna tiesības." Ģimene ir viena no svarīgākajām vērtībām, un tas stiprina... ir būtiski stiprināt nācijas attīstības priekšnosacījumus. Mums ir jāievēro gan indivīda tiesības, gan arī sabiedrības tradīcijas un vērtības.

Izbrīna arī likumprojektu steidzamība. Šie likumprojekti tiek ātri dzīti uz priekšu, un tos, visticamāk, nāksies arī pārstrādāt. Un es gribu oponēt dažiem izteikumiem, it īpaši tam, kur bija runāts par divām tantiņām. Jūs tiešām domājat, ka divas tantiņas gribēs, izmantojot jūsu paketi, izmantot šo priekšnosacījumu – iet un apstiprināt pie notāra to... nezinu, partnerību? Es nedomāju.

Bet, ja jūs tik ļoti uztraucaties par tantiņām, kāpēc jūs neindeksējat pensijas? Ja jums ir tik liels uztraukums par bērniem, kāpēc jūs neuztrauc, cik ir bērnu pabalsts? Kāpēc budžetā jūs neielikāt arī to paaugstināt vairāk? Jūs uztrauc tas, ka ģimenes ir bez tēva vai bez mātes un viņi nelaulājas. A jūs nezināt – kāpēc? Jūs runājat ar tiem cilvēkiem, kāpēc viņi nelaulājas. Tāpēc, ka māmiņai ir izdevīgāk sēdēt vienai un saņemt atbalstu no valsts, ne tas, ka viņa nevar vai negrib, bet tāpēc, ka viņa var vairāk dabūt no valsts, ja viņa ir viena.

Tāpēc es nedomāju, ka tas ir pareizi un būtu pamatā tam, ka jūs gribat aizsargāt tantiņas vai vectētiņus, vai bērniņus. Tas nav galvenais šeit. Un nevajag melot! Jūs gribat bīdīt ārā un tālāk partnerattiecības, viendzimuma attiecības. Un tiešām, zaļzemnieki, par jums man milzīgs... nu, pārsteigums par šo lietu.

Bet es arī lūdzu neatbalstīt, nevajag mūsu valsti vest kaut kur, nu, tādā dibenā, kur pēc tam mēs nevarēsim izairēt no šīs bedres.
Lūdzu neatbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Kolēģi, esam pietuvojušies pārtraukumam.
Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus! *(Pauze.)*

Tā kā mums Saeimas sekretāra biedra nav, tad es dodu vārdu Smiltēna kungam nolasīt reģistrācijas *(Starpsaucieni. Aplausi.)*...

E. Smiltēns (Saeimas sekretārs).
Kolēģi! Nav reģistrējies Jānis Grasbergs, kura dēļ es šeit arī atrodos, Ilze Indriksone, Andris Kulbergs (piedodam, kāpēc nav), Ramona Petraviča, Edgars Putra, Igors Rajevs un Ričards Šlesers.
Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Pārtraukums līdz pulksten 15.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja
Daiga Mieriņa.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, lūdzu, ieņemiet vietas Saeimas Sēžu zālē!
Turpinām sēdi pēc pārtraukuma.
Turpinām ar debatēm.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Aleksandrs Kiršteins.

A. Kiršteins (NA).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godājamie deputāti! Dažas nelielas pārdomas šī likumprojekta sakarā par Latvijas un Eiropas Savienības vietu un nākotni globālajā sacensībā par izdzīvošanu.

Kā jūs domājat, kas nosaka tautas un valsts drošību? Kāda siena, uzbūvēta uz Baltkrievijas vai Krievijas robežas, vai kāda jauna ieroču partija? Diemžēl pēdējā laika notikumi rāda, ka valsts un tautas drošību nodrošina tikai viena lieta – tā ir dzimstība. Skatoties milzu demonstrācijas Londonā un Parīzē, mēs redzam, ko var sasniegt ar dzimstību un ko var sasniegt ar dažādiem jaunievedumiem, uzlabojot laulības institūciju, un dažādiem citiem likumiem.

Mēs, protams, negribam būt vecmodīgi un dzīvot senajos laikos, kad kādreiz baznīcā uzsauca jaunlaulājamos, bija saderināšanās, laulības bija sabiedrības locekļu apņemšanās radīt bērnus, rūpēties par savu ģimeni līdz mūža galam, arī kad ģimenes locekļi kļūst veci, slimi vai nespējīgi. Kristietības ieviešana Livonijā... pēc tam arī Latvijā, Lietuvā, Igaunijā... vai tas patika vai ne, visādā veidā aicināja stiprināt ģimenes institūciju. Tas, protams, ir novecojis... un apgrūtinājums.

Šodien visa centrā ir cilvēks un cilvēka vēlmes, iegribas un tiesības, kuras jāapmierina nekavējoties. 84. pants no Civillikuma gan vēl nav izņemts ārā. Tas tāds ļoti novecojis. Es atgādināšu: "Laulība rada vīram un sievai pienākumu būt savstarpēji uzticīgiem, kopā dzīvot, vienam par otru gādāt un kopīgi rūpēties par ģimenes labklājību." Tas nenozīmē, ka pēc gada apnika – paceļ cepuri un iet reģistrēt jaunas partnerattiecības.

Kas tad ir šajā notariālajā aktā? Tur ir teikts, ka tiek reģistrēts personu apliecinājums rūpēties par kopīgu saimniecību, gādāt un atbalstīt vienam otru. Un partnerattiecības beidzas ar abu personu gribas izteikšanu.

Redziet, cik vienkārši – nekādu morālo pienākumu! Kur paliek bērni – tas taču nav svarīgi! Sistemātiski ģimenes institūciju grauj ne tikai šie 48 vai 50 gadījumi, kad tiesneši apstiprināja par ģimeni, kā es teicu, viendzimuma pārus, kur ģimeni veido cilvēki, kas nav radinieki savā starpā, kas ir pilnīgi pretēji tiem likumiem, kas ir Latvijā līdz šim... Un nekādas sekas nenotiek. Bet kāda ir mūsu kultūra, un kāda ir mūsu izglītības sistēma pašreiz Latvijā?

Pirmdien rādīja filmu "Amerikāņu pīrāgs"... ar kaut kādu numuru. Es to neskatījos, bet ārkārtīgi interesanta anotācija "Rīgas Viļņos" – skolas meitenes sadumpojas, jo, lūk, visu nosaka puiši, un viņas grib viņus pārmācīt. Kā tad viņas pārmāca? Mežonīga uzdzīve, sekss... un puišiem tiek ierādīta īstā vieta. Tātad izglītības sistēma, arī sabiedriskie mediji vai televīzija, kas mums ir Latvijā, jau reklamē citas vērtības; tā nereklamē to, ka ģimene nebeidzas tad, kad cilvēki noveco, bērni izaug, bet pienākumi kaut kādā veidā paliek, jo tas viss ir novecojis.

Es dažus vārdus pateikšu – kāds ir krāpniecības elements visā šodienas runāšanā. Vakar mēs skatījāmies televīzijas pārraidi, kurā ar milzīgu sajūsmu daži teica, ka mēs taču pievienosimies 27 valstīm! Ak dievs, kāda laime!

Kolēģi, man liekas, ANO ir apmēram 193 valstis (tā vismaz ir Vikipēdijā), varbūt kāda ir nākusi klāt. Pagaidiet, bet kā tad tur ar tām pārējām valstīm? Tikko, pirms dažām nedēļām, mēs dzirdējām – Indijas parlaments arī izskatīja likumu par šo civilo savienību vai par laulībām, un parlaments noraidīja. Tātad valstī ar 1,5 miljardiem iedzīvotāju, kur ir dažādas etniskās grupas, kur ir dažādas ticības... 1,5 miljardi saprot, ka laulības institūts ir kaut kas svarīgāks par acumirklīgu iegribu pildīšanu.

Mazajai Latvijai acīmredzot nav nekādu problēmu, un mēs varam šeit darīt, ko mēs gribam. Kādā veidā notiek muļķošana? Piemērs par Franciju.

1999. gadā Francija pieņēma tā saucamo *PACS* jeb civilās solidaritātes paktu, nu, faktiski gandrīz vai kopija tam, ko mēs te rakstām. Iepriekš mēs saucām par civilās savienības likumu, tagad mēs Notariāta likumā saucam to par partnerības reģistrēšanu. Bet 2016. gadā par milzīgu šoku francūžiem, pēc statistikas datiem, izrādījās, ka 96 procenti, kas bija reģistrējušies kā partneri, ir heteroseksuālie, nevis homoseksuālie pāri. Un zināt, kāpēc? Ļoti vienkārši. Tas ir izdevīgi, jo likums uz laiku regulē tikai materiālās attiecības. Nekādu ilgtermiņa saistību, nekādu tiesisku apgrūtinājumu un nekādas atbildības par bērniem – pilnīgi nekā tur nebija. Kāpēc neizmantot šādu jauku dzīves baudīšanu, ja valsts to atbalsta un dod visas tiesības?

Bet tas ar to nebeidzās, un arī šeit tas nebeigsies. 2013. gadā Francijas tiesas bija saņēmušas milzum daudz iesniegumu par to, kāpēc notiek diskriminācija. Heteroseksuāliem pāriem ir divi institūti. Saprotat, jūs ejat... ielai vienā pusē jums ir laulību reģistrācija, ielai otrā pusē jums ir partneru reģistrācija. Bet nabaga homoseksuālistiem ir tikai viena institūcija. Un 2013. gadā Francijas tiesa bija spiesta legalizēt arī viendzimuma laulības. Tas ir tas, uz ko mēs ejam. Un būtu tikai godīgi to pateikt.

Ja šī likuma mērķis nav radīt laulības surogātu, tad likumam, protams, būtu jābūt un to mēs varētu darīt. Un, starp citu, šāds priekšlikums jau iepriekšējā Saeimā bija iesniegts... sauktos "Vienā mājsaimniecībā dzīvojošu personu interešu aizsardzības likums". Un tur varētu dzīvot mazbērni, piemēram, ar vecvecākiem, ja viņiem vecāki ir gājuši bojā. Un šis likums atrisinātu varbūt pensiju mantošanas jautājumus un kaut kādus citus jautājumus. Bet tas būtu godīgi, tur nebūtu izcelti homoseksuālie pāri kā šeit – ir skaidri pateikts, ka cilvēkiem ir jābūt tuvās attiecībās, nevar būt radinieki un tā tālāk.

Kāpēc viņi nevar būt? Tāpēc, ka šeit ir kārtējā melošana un izlikšanās. Nu tad esam godīgi. Ja mēs negribam diskriminēt cilvēkus, tad šos grozījumus neatbalstām, bet nosaucam to... tad uz otro lasījumu taisām kaut vai par, kā es teicu, "Vienā mājsaimniecībā dzīvojošu personu interešu aizsardzības likumu", un tad viss ir godīgi. Ja mēs gribam blēdīties tālāk, skatīties šīs jaukās filmas, izdot bērniem grāmatas, ko Eiropas onkuļi pedofili sacer, kā 4. klases bērniem vajadzētu darīt... un ko veicināt, tad tā ir cita lieta.

Tāpēc es aicinu šo likumprojektu neatbalstīt un padomāt arī par to, ka daudz svarīgāk būtu, ja mēs šodien būtu lēmuši, piemēram, par tādu likumu kā Ungārijā – ja mātei ir trīs bērni, tad šī ģimene tiek atbrīvota no jebkādiem nodokļiem –, nevis spriest par to, kā atkal pielikt 10 eiro. Tai pašā laikā veicināt pilnīgu bezatbildību.

Un pēdējais jautājums. Tātad tiem, kas šeit tik ļoti aizstāvēja partnerattiecības... ieejiet jūtūbā... jebkurā... gūglē... pameklējiet, atradīsiet Čikāgas Universitātes pētījumus, cik homoseksuāliem partneriem vidēji ir partneru jeb cik bieži viņi maina šo partnerību. Tikai apmēram 10 procentiem ir mazāk par 10. Tur ir līdz 100 un pat līdz 1000 partneriem. Un kā tad šis likums strādās? Pēc katriem diviem trim gadiem jūs skriesiet un reģistrēsiet no jauna tās partnerības bez kaut kādām saistībām?

Tāpēc, es domāju, jāpaliek ir – vai nu mums ir likums par mājsaimniecības interešu aizstāvību, vai mums ir skaidrs... civiltiesisko, teiksim, attiecību regulēšana starp homoseksuāliem pāriem. Bet šī ir blēdība, kur mēs it kā izliekamies, ka nekas nav, bet faktiski tas ir ceļš... Es nesaku, ka to nevajag, varbūt vairākums to grib... un normāli, protams, būtu organizēt referendumu par šo jautājumu.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Linda Liepiņa.

L. Liepiņa (LPV).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Protams, mēs jau varam pasmieties šeit par daiļrunību, gribētos lietot citu vārdu, bet jābūt pieklājīgai, jāsaka – daiļrunība. Viens otrs sevi pārspēj pārliecināšanā, ka šai partnerības paketei nav nekāda sakara ar viendzimuma laulības institūcijas tapināšanu tuvākā vai tālākā nākotnē. Protams, varam pasmieties, ka mums parlaments ir kļuvis bagātāks par vienu centrisku vīrieti, bet patiesībā tas ir ļoti bēdīgi, kas šobrīd te notiek.

Un faktiski katrai nodevībai ir sava cena. Ne jau velti ZZS frakcijas deputāti pēkšņi ir mainījuši savu nostāju Latvijas tautai tik būtiskā jautājumā. Cik tad maksā šī jēru klusēšana un šī politiskā korupcija? Dārgi vai lēti – par to lai spriež katrs Latvijas un ZZS vēlētājs pats.
Visdāsnāk, manuprāt, par nodevību šobrīd ir atalgota Saeimas priekšsēdētāja Daiga Mieriņa, kas papildus iepriekšējam deputāta atalgojumam šobrīd saņem 3981 eiro. Ministri, kas šobrīd ieņem ministru krēslus un pirms tam bija deputāti, bruto atalgojumā saņem 3071 eiro vairāk, saņem vēl ministra biroju, automašīnas, šoferus, noteikti arī kādus reprezentācijas izdevumus.

Tātad nosaukšu vārdā: Uldis Augulis – labklājības ministrs, Armands Krauze – zemkopības ministrs, Kaspars Melnis – klimata un enerģētikas ministrs. Šis vispār ir jautrs gadījums – Melnim, kurš pirms tam iestājās konkrēti pret šādu posteni, pašam vispār šobrīd nav nekādu problēmu ieņemt amatu. Viktors Valainis – ekonomikas ministrs. Un tad, protams, jaunie deputāti, kas tiek pie mandātiem šo dīvaino rotāciju kārtībā: Ligita Gintere, kura vakar, starp citu,

kļuva par Ilgtspējīgas attīstības komisijas Demogrāfijas, ģimeņu un bērnu lietu apakškomisijas vadītāju ar piemaksu 569 eiro un ar deputāta pamatalgu 3981 eiro.
Valdis Maslovskis, Ģirts Štekerhofs, Didzis Zemmers – ar pamatalgu 3981 eiro. Daudz vai maz? Es nezinu. Ir tā korupcija, nav tā korupcija...

Harijs tika pie frakcijas vadītāja – vai ne? – posteņa. Piemaksa 2275 eiro. *(Zālē troksnis. Dep. A. Ņenaševa: "Par Notariāta likumu!")* Nē, tas ir par to – par vērtību maiņu, kas tieši konkrēti attiecas uz to, kā deputāti maina savu viedokli. Arī par Augusta Brigmaņa, kurš kļuva par Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētājas biedru ar piemaksu 1706 eiro, materiālo motivāciju. Līga Kļaviņa arī papildus saņem 1706 eiro *(Starpsaucieni.)*, Līga Kozlovska papildus saņem 569 eiro mēnesī. Kūtra kungam, Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijas vadītājam, 2275 eiro piemaksa.

Nu nosauksim, lai sabiedrība vienkārši zina un tad pati izspriež, vai šīs piemaksas par komisiju vadību, par posteņu maiņu ir kaut kāds motivators tam, lai jūs mainītu savu viedokli tik svarīgā balsojumā, vai nav.

Sēdes vadītāja. Liepiņas kundze! Mums ir grozījumi...

L. Liepiņa. Jā, mums ir grozījumi. Un es, manuprāt, runāšu par to korupciju, par ko te izsakās ne viens vien deputāts, un tātad, ja tā ir korupcija, tad katrai korupcijai ir kaut kāda noteikta samaksa par to... samaksa mēnesī. Tad, kad jums šie posteņi tiks atņemti kaut kādu rotāciju gadījumā, iespējams, jūs atkal mainīsiet savu viedokli un gribēsiet kaut ko mainīt. Varbūt būs par vēlu. Nu, protams, Rajeva kungam droši vien atļāva *(Žestikulējot nogāž glāzi.)*... neierasties. *(Smiekli.)* Trauki plīst... nesaplīst, tātad uz nelaimi.
Un Burova kungs arī kļuva par komisijas priekšsēdētāju (šobrīd izgājis no zāles) – ar piemaksu 2275 eiro mē-ne-sī! A kā tad jūs domājāt, kā savādāk? Skaidrs, ir lielākas piemaksas, ir mazākas piemaksas.

Un tad ir ZZS, kas sēž kā jēri, klusē un nesaka nevienu vārdu. Nāciet un pastāstiet, kādēļ jūs tik krasi mainât savu viedokli tik būtiskā jautājumā! Tas nav tikai Lemberga faktors vien. Tas esat katrs no jums. Katrs ZZS deputāts, kas ir ievēlēts Saeimā, – tā ir jūsu atbildība Latvijas tautas priekšā un jūsu vēlētāju priekšā.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Edvards Smiltēns.

E. Smiltēns (AS).

Cienījamie kolēģi! Es ceru, ka visi ir lasījuši šos dokumentus, par kuriem mēs spriežam, un lasījuši arī anotācijas daļu. Un mēs visi ļoti labi saprotam, ka dokumenti, kas šeit ir iesniegti, ir ļoti nabadzīgi, proti, šajos dokumentos, anotācijā nav iespējams ieraudzīt analīzi un vērtējumu par to, kā tas ir kontekstā ar esošo laulības institūtu, kā tas ir kontekstā ar ģimenes institūtu un kā vispār ir redzama kopaina. Vai tie grozījumi, kas šodien tiek izskatīti un tiks pielemti – par to es, protams, nešaubos – ar ZZS svētību... vai tā ir galējā versija vai arī... kā vakar televīzijas diskusijā bija runa, ka būs nevis sešu likumu grozījumi, bet vismaz septiņdesmit. Bet, ņemot vērā to, cik plaši laulības institūts ir iestrādāts mūsu normatīvajos aktos, kāds tiesību pienākumu apjoms no tā izriet, es pieņemu, ka tas galamērķis ir tomēr šo partnerattiecību regulējumu klucīti pa klucītim veidot tuvāk laulības institūtam. Un mēs redzam arī, kā igauņi to ir risinājuši.

Un te man ir viens būtisks jautājums. Protams, nedz... PROGRESĪVAJIEM – visu cieņu: nāk debatēt, sitas un aizstāv intereses. Izņemot Jurēvica kungu, un, visu cieņu, Lībiņas-Egneres kundze arī klāt... Pārējie klusē, neiesaistās diskusijā. Bet es gribētu varbūt atbildes uz kontekstu par laulības institūtu un ģimeni – cik liels tiesību pienākumu apjoms ir vispār paredzēts, jo izskatās, ka šis ir tikai sākums – kā trauks, kurā tiks pārcelts šis tiesību pienākumu apjoms līdzīgi kā laulības institūtā, faktiski dublējot to.

Un vēl viena būtiska lieta. Ja mēs lasām šo 107.12 pantu – zvērināts notārs taisa notariālo aktu par partnerību, ja divas pilngadīgas fiziskās personas kopā personīgi ierodas pie zvērināta notāra un apliecina visu to, par ko Lībiņas-Egneres kundze runāja... Tātad šis tvērums attiecas ne tikai uz viendzimuma pāriem, tas attiecas arī uz tiem pāriem, kas bauda tiesības slēgt laulību un atbilstoši Civillikumam ne tikai laulāties, bet arī... Ir tāds saderināšanās institūts, no kā arī izriet zināms tiesību un pienākumu kopums.

Tad man ir jautājums: kā mēs vērtējam to, ka tiem, kas vēl neatrodas laulībā, it sevišķi tur, kur šajā kopdzīvē ir jau parādījušies bērni... kā mēs vērtējam to, ka tiek radīts vēl viens institūts, kas ir radikāli un būtiski ar mazāku tiesību un pienākumu apjomu apveltīts, uz kuru aicina šos vēl nereģistrētos pārus, kas ir vīrietis un sieviete, – nevis slēgt laulību, kur viss ir skaidrs (tur ir atrunātas ļoti daudzas lietas, kas izriet no šīm saistībām), bet veidot partnerattiecības? Cik godīgi tas ir arī pret potenciālajām sievām, kuras sagaida no vīrieša atbildīgu rīcību, ka viņš saņem drosmi un slēdz šo laulību, un tad šis pienākumu un tiesību apjoms ir pilnā apmērā. Tas ir viens.

Un otrs – varbūt ir jēga nespēlēt šo spēli un neiet uz priekšu pa klucītim, jo galamērķis ir skaidrs un saprotams. PROGRESĪVIE to ļoti atklāti definē: tās ir viendzimuma laulības. Tas ir tieši tas, par ko Igaunijā vienkārši ņēma un nobalsoja – bez aplinkiem, bez mēģinājumiem kaut kā pa soļiem to izspēlēt. Izgāja, publiski vēlēšanās pateica, vēlēšanās rezultātu dabūja, uzlika uz balsojumu, izdarīja, un punkts. Kāpēc nav tiešas, godīgas, skaidras spēles šajā?

Ir vēl viena lieta. Pamatojums – nacionālās drošības intereses, Latvijas valsts drošība, sabiedrību nedrīkst šķelt un nedrīkst sabiedrībā radīt vilšanās sajūtu par valsti. Paskatīsimies, es nonākšu arī pie solījumiem konkrēti par šo partnerattiecību likumprojektu un Stambulas konvenciju.
Bet, ja reiz mēs par nacionālo drošību un vilšanās neradīšanu par valsti... Krišjānis Kariņš pirms vēlēšanām: mums ir nopietnas bažas, ka Aivars Lembergs ir starptautiski sankcionēts, viņš, kā mēs zinām... kā viņš ir izteicies par mūsu NATO partneriem, viņš ir mūsu tiesās notiesāts par ļoti smagu korupcijas gadījumu. Mēs nevaram atļauties kā valsts, manuprāt, starptautiski, ka šāds spēks vispār būtu valdībā. Tad būtu jautājums, kas tad mēs par valsti vispār esam, vai mēs korupciju atbalstām, vai mēs korupciju apbalvojam ar augstiem amatiem.

Kas ir noticis? Diametrāli pretējais. Tātad vēlēšanās ir iegūts mandāts caur skaidru un nepārprotamu pozīciju, Jaunā VIENOTĪBA teica – Lemberga kungs un šis spēks, domājot ZZS, nekad nebūs valdībā. Pozīcija nomainījusies pusgada laikā par 180 grādiem. Tas vairo uzticību? Nevairo. Ņenaševas kundze... Antoņina Ņenaševa. "Es teikšu, ka ZZS ir mūsu sarkanās līnijas. Viņu premjera kandidāts... atvainojos, viņam ir vieta nevis premjera krēslā, bet, kā zināms, apsūdzētā krēslā. ZZS mums ir arī sarkanās līnijas. Tā nav Latvijas nākotne. Tas ir kaut kāds pagātnes rēgs, kas mums joprojām velkas," saka Saeimas deputāte Antoņina Ņenaševa.

Mārtiņš Kossovičs pirms vēlēšanām: "Izplucināts tiesiskums un aptraipīti 4. maija ideāli, un *(Starpsauciens: "Kā tas saistīts ar Notariāta likumu?"; starpsaucieni)*... vairots netaisnīgums." Es par dubultmorāli! Es par dubultmorāli.

Tā Lemberga ēru Latvijā raksturo PROGRESĪVIE, valdes loceklis Mārtiņš Kossovičs: "Jau kopš PROGRESĪVO pirmsākumiem esam vērsuši uzmanību uz oligarhu varu"... un tā tālāk.

Siliņa – šobrīd premjere, pirms tam ministre: mēs uzskatām, ka izvirzīt Lembergu, kurš ir notiesāts, ir spļāviens sejā NATO un mūsu cilvēkiem. Neredzam nekādu iespēju sadarboties ar šo spēku. Daudzi citāti par šo.
Un kā ir noticis patiesībā?

Sēdes vadītāja. Smiltēna kungs, mēs runājam par grozījumiem Notariāta likumā.

E. Smiltēns. Es runāju par dubultmorāli arī kontekstā ar grozījumiem Notariāta likumā. Tiešs sakars. *(Zālē troksnis.)* Un ZZS... Jautājums pirms vēlēšanām... Tieši tāpat kā PROGRESĪVIE zvērēja savam vēlētājam: nekad ar Lembergu un ZZS! Jaunā VIENOTĪBA, balsojiet par mums, jo tad jūs iegūsiet... Nekad ar Lembergu un ZZS! ZZS teica... Viņiem tika jautāts: vai atbalstīsiet Stambulas konvenciju? Balsojiet par mums, nekad neatbalstīsim! Vai atbalstīsiet partnerattiecību regulējumu?
ZZS teica: balsojiet par mums, mēs nekad neatbalstīsim partnerattiecību regulējumu.
Un tad paskatīsimies vēl iepriekšējo *(Zālē troksnis. Starpsaucieni.)* Saeimu. 2022. gada 15. maijs. Ko Zaļo un Zemnieku savienība... kā rīkojās, balsojot par identisku likumprojektu, tātad "Civilās savienības likumu".

Sēdes vadītāja. Smiltēna kungs...

E. Smiltēns. Priekšsēdētājas kundze, lūdzu, nodrošiniet kārtību zālē!

Sēdes vadītāja. Tā, vienu mirklīti, kolēģi! Vienu mirklīti, kolēģi!

E. Smiltēns. Patiesība ir skaudra, raugi, bet tai ir lemts tapt izdzirdētai, jo tāds ir Saeimas kārtības rullis un manas deputāta tiesības, piedodiet.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, drusciņ klusāk!

E. Smiltēns. Tātad, cienījamie kolēģi, ZZS rīcība pirms Saeimas vēlēšanām, demonstrējot un apliecinot savu vārdu patiesumu, ka mēs neatbalstīsim nekad šādu regulējumu.
Tātad "par" – 43 balsis Civilās savienības likumam, "pret" – 32. Uldis Augulis (ZZS) – pret, Gundars Daudze (ZZS) – pret, Jānis Dūklavs (ZZS) – pret... šodien nav vairs Saeimā... Janīna Jalinska (ZZS) – pret *(Starpsauciens: "Tas ir cits likums!")*, attiecīgi Viktors Valainis (ZZS) – pret, Jānis Vucāns (ZZS) – pret.

Ir pagājis gads, un mums šodien ir nevis viens balsojums, kolēģi, bet trīsdesmit. *(Starpsauciens: "Laiki mainās.")* Laiki mainās. Andris Bērziņš – tas pats, vai ne? Andris Bērziņš (ZZS) – par, Augusts Brigmanis (ZZS) – par, Gundars Daudze, tas pats Gundars Daudze (ZZS) – par, Ligita Gintere (ZZS) – par, Juris Jakovins (ZZS) – par, Līga Kļaviņa (ZZS) – par, Līga Kozlovska (ZZS) – par, Gunārs Kūtris, iepriekš arī esot citas partijas sastāvā, stingri iestājoties pret, (ZZS) – par, Valdis Maslovskis (ZZS) – par, Daiga Mieriņa (ZZS) – par, Harijs Rokpelnis (ZZS) – par, Ģirts Štekerhofs (ZZS) – par, Andrejs Vilks (ZZS) – par, Jānis Vucāns (ZZS) – par un Didzis Zemmers (ZZS) – par.

Es lūgšu apvienot debašu laikus. *(Zālē troksnis.)* Tādas ir manas tiesības, kolēģi.
Sēdes vadītāja. Deputāti *(Starpsaucieni.)*... Vienu sekundīti, Smiltēna kungs! Deputāti iebilst. Lūdzu, balsojam *(Starpsauciens.)*... Lūdzu zvanu... Par procedūru. Ieslēdziet, lūdzu, mikrofonu Gundaram Daudzes kungam.

G. Daudze (ZZS).

Pasaka, ka drīkst runāt tikai par tematu, šajā gadījumā – par Notariāta likumu. Tas viss, ko šobrīd runā deputāts Smiltēns, ir absolūti pret Saeimas kārtības ruļļa regulējumu.
Sēdes vadītāja. Paldies. *(Starpsaucieni.)*
Ieslēdziet, lūdzu, mikrofonu Inārai Mūrnieces kundzei. Par procedūru.

I. Mūrniece (NA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Es gribētu kā deputāte zināt, kuri deputāti iebilst pret debašu laika pagarināšanu. Esiet tik korekta, vadot sēdi, nosauciet vārdā vismaz kādu, vai tie lai vismaz piesakās, jo citādi no šīs zāles... mēs nesaprotam, kuri deputāti iebilst pret debašu laika pagarināšanu.

Sēdes vadītāja. Labi. Kurš, lūdzu, no deputātiem iebilst? Rekur, Jakovina kungs iebilst *(Starpsaucieni.)*, Harijs Rokpeļņa kungs iebilst. Tātad mums ir jābalso. *(Starpsaucieni.)* Lūdzu zvanu! *(Starpsaucieni.)* Balsosim par debašu laika pagarināšanu deputātam Edvardam Smiltēnam par piecām minūtēm!

Lūdzu balsošanas režīmu! *(Dep. E. Smiltēns: "Apvienošanu.")* Atļaušanu... apvienošanu... *(Starpsaucieni.)* Lūdzu rezultātu! Par – 54, pret – 11, atturas – 2. Jūsu debašu laiki ir apvienoti. Lūdzu!

E. Smiltēns. Tātad, cienījamie kolēģi, es jums mēģināju uzskatāmi parādīt, kas ir nacionālās drošības apdraudējums patiesībā. Politiskās partijas, kas ir izveidojušas jauno progresīvo, kreiso, liberālo koalīciju, ir totāli nodevušas visus būtiskākos solījumus, kas ir doti pirms vēlēšanām. Un kas tad īsti ir noticis? 10. maijā Jaunā VIENOTĪBA no ZZS un PROGRESĪVAJIEM nopirka Latvijas Valsts prezidenta amatu, PROGRESĪVIE ar šo sev nopirka vietu valdībā *(Starpsaucieni.)*, pie reizes atdeva Rīgas mēra krēslu un nopirka arī šādus grozījumus. *(Zālē troksnis.)*

Sēdes vadītāja. Cienījamie kolēģi, mazliet klusāk! Paldies.

E. Smiltēns. Jo šīs valdības maiņas rezultātā šie grozījumi tapa iespējami. Un visu cieņu PROGRESĪVAJIEM – nedaudz pārdodot savas vērtības, var iegūt citas vērtības. *(Zālē troksnis.)*
Sēdes vadītāja. Kolēģi, kolēģi!

E. Smiltēns. Savukārt kurš ir ieguvis un arī zaudējis *(Zālē troksnis.)*...

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Smiltēna kungs, vienu sekundīti, vienu sekundīti, Smiltēna kungs! *(Starpsaucieni.)* Kas? Pārtraukumu? *(Zālē troksnis.)* Kolēģi, es jūs aicinu, lūdzu... jā, kolēģi, es tiešām aicinu, lūdzu, ievērot kārtību! Paldies. Un ļaujam Smiltēna kungam pabeigt savu runu. Paldies.

E. Smiltēns. Tātad Jaunā VIENOTĪBA ieguva dubultā, PROGRESĪVAJIEM nācās kaut ko upurēt, bet arī liels ieguvums elektorāta priekšā.
Otrā pusē Jaunā VIENOTĪBA pārdeva un Lemberga kungs un ZZS ar balsojumu par prezidentu nopirka savas vietas valdībā un koalīcijā, bet turpina maksāt par palikšanu valdībā, vēlreiz un vēlreiz, un vēlreiz apliecinot bezierunu pakļaušanos PROGRESĪVAJIEM un Jaunajai VIENOTĪBAI, radikāli izmainot savu pozīciju.

Un šodien, man šķiet, Zaļo un Zemnieku savienībai ir viena no pazemojošākajām dienām, kāda ir bijusi šajā Saeimā, jo 30 reizes pēc kārtas – atkal un atkal, vēlreiz un vēlreiz – ir jāapliecina piederība šai liberālajai kreisajai koalīcijai. Un tas nevar palikt nepamanīts. Ja vien cerība, ka to

vajadzētu izdarīt ļoti ātri... Un tādēļ šiem likumprojektiem ir noteikta steidzamība, neskatoties uz to, ka šobrīd tiek lemtas fundamentāli svarīgas izmaiņas sabiedrībā.
Tiem tiek noteikta steidzamība, un mēs šodien iegūsim priekšlikumu iesniegšanas termiņu – viena diena – līdz rītdienai. Es spēju paredzēt *(Starpsauciens.)* – viena diena, lai sagatavotu, izdiskutētu un iesniegtu priekšlikumus. Nākamnedēļ būs formāli viena komisijas sēde, un ceturtdien ir plānots šo visu slēgt.

Bet, cienījamie ZZS, jūsu mocības ar to nav galā. Samaksa par būšanu šajā koalīcijā tiks prasīta vēl un vēl. Tāpēc ka tiesību un pienākumu apjoms partnerattiecību regulējumā, kas ietverts šajos likumos, ir tikai sākums, un nāks nākamie grozījumi, ko sniegs progresīvie, paverot tiesības, papildu pienākumus vienā flangā, otrā, trešā... līdz brīdim, kad tiesību un pienākumu apjoms būs vienāds ar to, ko paredz laulības institūts. *(Starpsauciens.)* Tā ir mana... To es arī mēģinu šeit paredzēt.

Protams, ka vienā dienā ar Stambulas konvenciju nākamajā ceturtdienā galīgo balsojumu par šiem likumprojektiem neliks, lai jums būtu vēl cita iespēja vēl pēc nedēļas apliecināt savu lojalitāti šai liberālajai kreisajai koalīcijai. Un Stambulas konvencija būs vēl viens pierādījums to jūsu principu un vērtību nodevībai, ko jūs solījāt pirms vēlēšanām. *(Starpsauciens.)*
Un visbeidzot. Es klausījos Antoņinas Ņenaševas kundzes runu. Un Ņenaševas kundze savā runā (es viņu citēšu) teica: spēks rodas, apvienojot ap demokrātiskas un tiesiskas valsts principiem. Šodien šķirsim jaunu lappusi Latvijas demokrātijas vēsturē.

Tad, lūk, parunāsim par demokrātiju un tiesiskas valsts principiem. Ja mēs saprotam, ka nedēļu šis *(Zālē troksnis.)*... Šī likumprojektu pakotne tikai nedēļu atradīsies Latvijas Republikas Saeimā, tā nav bijusi valdībā, valdība neuzdrošinājās vai baidījās likt savu parakstu un sniegt kā Ministru kabineta izvērtētu, starp ministrijām izdiskutētu pakotni, un arī Saeimā ļauj tikai nedēļu – tas ir īsākais termiņš, kāds iespējams, lai tie, kas ir salauzuši savus principus, pēc iespējas īsāku laiku degtu liesmās.

Vai tas ir demokrātiski un tiesiski? Vai tas ir pareizi – tik nopietnām, fundamentālām izmaiņām nedot telpu diskusijai, argumentācijai un pamatojumam? Kā redzu, nekāpjat šodien tribīnē argumentēt šos lēmumus. *(Starpsauciens.)* Un vai tas ir pareizi sabiedrības priekšā? Galu galā mums ir Satversmes 1. un 2. pants Saeimas zālē pie sienas. 1. pants, kurš saka: "Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika", un 2. pants: "Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai."

Cienījamie kolēģi, tautas nobalsošana vai referendums nav bijis ļoti sen, tie ir padsmit gadi. Šis jautājums ir īsts un patiess jautājums, kas ir jāizlemj nevis Saeimai, bet Latvijas Republikas tautai *(Daži deputāti aplaudē.)*, jo, kā rakstīts, "Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai". Jūs esat vienīgie vēlētie ar sabiedrības mandātu rīkoties, jūs esat pārkāpuši mandātu par 180 grādiem no tā, kā dēļ jūs esat ievēlēti, ko jūs solījāt pirms.

Tāpēc pilnīgi pamatoti ir nebaidīties no sabiedrības, nodot šo pakotni tautas nobalsošanai, un, ja tauta lems, tad tam taps arī tā būt, un tas nozīmēs, ka mēs esam demokrātiski, tiesiski, mums rūp tautas viedoklis, tās lēmums. Ja sabiedrība būs mainījusies, viņi akceptēs, un tad sabiedrība nebūs sašķelta un nebūs vīlusies Latvijas politikā un varā.

Tāpēc, cienījamie kolēģi, šis jautājums nav Saeimas, bet tautas nobalsošanas jautājums, un es ceru, ka visi atbalstīs vēršanos pie Latvijas Valsts prezidenta pēc šīs pakotnes pieņemšanas ar lūgumu šo nodot tautas nobalsošanai.
Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Edmunds Zivtiņš. *(Starpsauciens: "Būs interesanti?")*

E. Zivtiņš (LPV).

Augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie deputāti! Cienītās deputātes! Es runāšu par šo likumprojektu pakotni kopumā. Pēc tam, kad savā profilā ieliku to, kā nu kurš deputāts ir balsojis un kādas frakcijas par ko ir balsojušas... nolasīšu divus komentārus par šo tēmu. Daudzi šeit ir identificēti, tas nav kaut kāds tur feiks, visi šie cilvēki ir identificēti. Šinī gadījumā nesaukšu viņu vārdus, uzvārdus.

"Daudzi ticēja Lembergam, tāpēc balsoja par ZZS, cildināja viņu par skaisto Ventspili, teica, lai zog, jo viņš rūpējas par savējiem. Tagad, liekas, visi reiz redz viņa tiešo seju."
Nākamais vēl interesantāks, jūs varat ieiet manā profilā un to paskatīties: "*Zemnieciņi,* vairs neceriet uz manu balsi nākamajās Saeimas vēlēšanās! Nu ko, norakstījāt sevi?"

Dāmas un kungi, teikšu Jencīša vārdiem: šis tiešām ir Trojas zirgs. Un, ja mēs paskatāmies uz šo "pensionēšanās" likumu, tad man vienkārši... es nezinu, protams, tas ir mans viedoklis... Ja mums ir kāds cilvēks, kurš pilda diplomātisko misiju kādā no valstīm ārzemēs un viņš, teiksim tā, ir nedaudz citādāk orientēts, tad šobrīd viņš uz pieņemšanām iet viens. Šis likumprojekts paredz to, ka viņi varēs iet divatā, pie tam šim cilvēkam būs visas privilēģijas – 80 procenti no diplomāta algas, pēc tam tas viss tiks ieskaitīts pensijas fondā, un tā tālāk, un tā joprojām. Labi, bet tagad arī ne par to.

Pilngadīgas personas drīkstēs reģistrēt savas attiecības oficiāli. Ja paprasītu jebkuram cilvēkam Latvijā – pieaugušam, nobriedušam... pensionāram: ko jūs par to domājat? Ziniet, visticamāk, būtu tāda atbilde... kā mēs, kad pirms vēlēšanām taisījām kampaņu, braucām, savācām gandrīz 60 tūkstošus parakstu, bet cilvēki teica tā: "Nu ko jūs ņematies, ko jūs čakarējaties, vai tiešām jums nav citu problēmu? Vai tiešām nav citu problēmu mūsu valstī?" Un šobrīd es pienāku klāt pie... tā sāls, draugi mīļie. Tā nav problēma. Problēma ir bērni – Latvijas bērni. Un paskaidrošu, kāpēc.

Izsaucot Jaunās VIENOTĪBAS veselības ministru uz mūsu frakciju, mēs skaidri un gaiši paprasījām, kā tad tagad ir ar visām tām grāmatām un visu ko – tām hormonu terapijām un dzimuma maiņām bērniem... un tā tālāk, un tā joprojām. Un viņi saka: "Nē, nē, nē! *(Starpsaucieni.)* Tās ir tikai un vienīgi ar pilngadīgu... ar vecāku atļauju." Un šeit ir sāls, dzirdat! Dzirdat? Šeit ir sāls! *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Zivtiņa kungs...

E. Zivtiņš.... šie savā starpā būs nodibinājuši partnerattiecības, un tad viņi ietekmēs mūsu bērnus. Un tie nav meli, tā ir taisnība. Tas ir tas, uz ko mēs šobrīd ejam. Tāpēc tam nevar kategoriski piekrist. Tāpēc šādas lietas ir jānodod tautas nobalsošanai, par to ir jālemj visai tautai, nevis šeit, aizmuguriski, pa ķēķa durvīm. Un retorisks jautājums – šoreiz draugam: ko jūsu partijas biedrs Baštiks par to teiks?
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Ainārs Šlesers.

A. Šlesers (LPV).

Godājamā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamie kolēģi! Es runāšu par grozījumiem Notariāta likumā. Ir pagājis tieši viens gads, kopš sākusi strādāt šī Saeima. Vai jūs varat iedomāties, ka šādā atmosfērā šī Saeima vēl trīs gadus nostrādās? Es neredzu... Ja tie, kuri domā, ka šodien, izgrūžot cauri ar 52 plus balsīm, jūs aizvērsiet mutes tautai, tā tas nebūs. Ja jūs vērsiet ciet muti tiem, kas no šīs tribīnes runā jums netīkamas lietas, tad opozīcija apvienosies un mēs strādāsim diennaktīm, mēs debatēsim par šo jautājumu. Tā ka nespēlējieties ar uguni! Ļaujiet opozīcijai runāt!
Gluži tāpat kā Domburs vakar taisīja man muti ciet, lai es nepasaku, ka pēc 10 dienām tiks izsludināta parakstu vākšana par Saeimas atlaišanu.

Un tieši šodienas lēmumi būs viens no galvenajiem pamatiem, kāpēc Saeima tiks atlaista. Nacionālā apvienība, APVIENOTAIS SARAKSTS, kuri neplānoja atbalstīt šo Saeimas atlaišanu, visdrīzāk pievienosies šim procesam, tāpēc ka viņu vēlētāji arī prasīs, lai Saeima tiek atlaista. Tā ir šodienas jaunā realitāte. Kas attiecas... Kur ir satraukums? Vakar mēs to dzirdējām: galastacija... galamērķis ir viendzimuma partnerattiecības.

Es uzskatu, ka visgodīgākā šajā zālē ir partija "PROGRESĪVIE", jo viņi skaidri ir nodefinējuši savas vērtības, savu vēlētāju vērtības un par tām ir iestājušies, turpretī citas partijas mēģina izmantot dažādus argumentus, lai paskaidrotu, kāpēc viņi balsos par konkrētajiem likumprojektiem. Es negribu atkārtot to, ko teica iepriekšējie kolēģi par to, kā valdība veidojās, kā izmaiņas notika šeit, Saeimā. To jūs esat dzirdējuši, bet es gribu parunāt par tām lietām, kas man sāp un sāp arī tiem cilvēkiem, kas ar mani sazinās, – mūsu partijas vēlētājiem.
Godīgi sakot, vēl līdz nesenam laikam es nepievērsu uzmanību tam, kur kādas grāmatas tirgoja, bet skandāls sākās ar to, kas notika...

Sēdes vadītāja. Šlesera kungs! Mēs šobrīd diskutējam par grozījumiem Notariāta likumā.

A. Šlesers. Jā, es nonākšu līdz tam, godājamā Saeimas priekšsēdētāja, es nonākšu.
Līdz ar to mēs skaidri nodefinējām, ka kaut kas nav īsti labi. Un tad ministre atsauca un teica: "Nē, tur kaut kādas tehniskas kļūdas, cilvēki kaut ko sajaukuši." Par ko ir šūmēšanās? Redz, kur ir galastacija, tā jau ir nodrukāta, tur nekas nav jāizdomā.
"Rīta agrumā" ir ļoti normāls, kā saka, jautājums, kas ir saistīts ar izskatāmo paketi... bet tad, kad mēs atveram tādu skaistu bildi (it kā no malas viss skaidrs), tur ir rakstīts: "Manas mammas guļ vēl saldi." Tātad tās ir viendzimuma partnerattiecības, ģimene ar divām mammām. Nu tas ir vienkārši godīgi jāatzīmē, tā ir bērnu grāmata.
Tālāk – ļoti bieži latviešu valodā mēs nepamanām kādu galotnīti, un tad, kad mēs atveram... Tātad vēl viena grāmata. Viena ir "Rīta agrumā", otra – "Laiks gulēt iet". Un te lasām: "Tēti izlasa man guļampasaku." Nevis "tēti, izlasi...", bet "tēti izlasa...", un tad tu skaties, izrādās, tur ir divi tēti. Tā ir galastacija!

Godājamie kolēģi, es neesmu pilnvarots šodien nostāties vienā vai otrā pusē. Pilnībā. Tas ir tautas nobalsojums. Tas, ko kolēģis arī iepriekš teica: sagatavojiet, lūdzu, visu to paketi ar 70 plus priekšlikumiem, kur galastacija ir viendzimuma partnerattiecības, bērnu adopcija – visu, ko jūs gribat, ko prasa organizācijas –, un palaižam! Demokrātiskā valstī nav jābaidās no referendumiem. Ja jūs domājat, ka tagad ar piepirktām balsīm jūs to visu dabūsiet cauri... Tās ir grāmatas, kuras ir nonākušas mūsu rokās. Es šodien tekstus nemaz negribu lasīt.

Bet par ko ir stāsts? Bildes, vai ne? Nu bildes – tā ir pornogrāfija... tā ir bērnu pornogrāfija četrgadīgam bērnam. Par to ir šis sašutums, vai ne? Un tad, kad... Jūs saprotiet, tas teksts ir ļoti gudrs, tas ir tā, kā bērnam parasti saka... iedod kaut kādu konfekti, un bērns pēc tam seko līdzi svešiniekam. Te rakstīts: "Mēs varam nedēļas nogalē visi aizbraukt uz jūru pie zivīm."

Sēdes vadītāja. Šlesera kungs...

A. Šlesers Ļoti labi! Un tad viņi aizbrauc uz nūdistu pludmali, tur ir melnie... nēģeri, tur ir sievietes, vīrieši, un viss notiek.

Sēdes vadītāja. Šlesera kungs...

A. Šlesers. Godājamie kolēģi, es šīs grāmatas nolieku malā, vairs jums nerādīšu, jo tā ir galastacija, uz kurieni šodien virzās visi šie grozījumi.

Bet tagad jautājums ir tāds: vai mēs samierināsimies ar to, kas notiek zālē? Es varu pateikt sekojošo, ka visas frakcijas ir saņēmušas no galveno... lielāko konfesiju vadītājiem aicinājumu neatbalstīt un nelegalizēt viendzimuma partnerattiecības. Arī ZZS. Katrs – katra partija, katra frakcija... visi deputāti. Tas ir sūtīts. Varbūt kāds deputāts nav izlasījis, bet tas bija aicinājums. Ja visi konfesiju vadītāji saka to, ka nevajag atbalstīt, varbūt tiešām jāpaņem pauze, jāsatiekas, jo vienmēr mēs esam atsaukušies uz kristīgajām ģimenes vērtībām, ir jāizrunā, bet, kā jau es teicu, šis ir tautas jautājums, to nevar nopirkt ar dažām balsīm, ar kādiem amatiem.

Tāpēc es šodien gribu aicināt galveno konfesiju vadītājus skaidri nodefinēt pozīciju un runāt skaļi un atklāti, nosaucot arī vārdos cilvēkus, kas principā palīdzēs legalizēt viendzimuma partnerattiecības. 18. novembrī mēs visi iesim uz Doma baznīcu, uz svinīgo dievkalpojumu pulksten 9.00. Es aicinu arhibīskapu Vanagu, bīskapu Stankeviču un pārējos, kas uzstāsies, nosaukt vārdos visus tos cilvēkus, kas ir nodevuši savus vēlētājus, un pateikt, ka tieši viņi ir atbildīgi par to, kas notiks valstī.

Vai arī ejam uz referendumu, kur būs miermīlīgs rezultāts. Mēs neļausim jums šos jautājumus izstumt cauri vienkārši pa sētas durvīm. Es ļoti pragmatiski jums stāstu rīcības plānu. Katra nedēļa šeit, no šīs Saeimas tribīnes, radīs problēmas, te apvienosies kopā visa opozīcija. Tāpēc referendums – tā ir vienīgā iespēja. Vai arī Saeimas atlaišana.
Un es gribu pateikt to, ka mēs bieži pārmetam ZZS. Es negribu pārmest, viss jau ir pateikts.
Es gribu uzrunāt dažus cilvēkus no Jaunās VIENOTĪBAS.

Ģirt Valdi Kristovski, tu iepriekš esi bijis Nacionālajā apvienībā, vai tiešām tu nospiedīsi to pogu un legalizēsi viendzimuma partnerattiecības? Tu vienmēr esi bijis konservatīvs.
Andrej Ceļapīter, tu vienmēr esi bijis konservatīvs, vai tu būsi atbildīgs par to, ka tava balss legalizēs viendzimuma partnerattiecības?

Alīna Gendele, ko teiks tavi vēlētāji no Latgales?
Un tā tālāk... Es varu vēl uzvārdus nosaukt, apdomājiet! Šajā gadījumā mēs neapstāsimies un celsim tautu kājās. Nespēlējieties ar uguni!

Nacionālā apvienība, APVIENOTAIS SARAKSTS, visa opozīcija, mēs vienosimies par vienotu stratēģiju. Tā ka, godājamie kolēģi, gatavojiet paketi un ejam uz referendumu! Tas ir vienīgais risinājums šim jautājumam. Ja jūs uzskatāt, ka jūs izdzīsiet šos jautājumus... jūs izdzīsiet tautu ielās. Mēs tiešām rīkosimies, jo mums nav iespējas klusēt un kaut kādā veidā aizvērt acis, ausis... ka nekas nenotiek. Tas nebūs tā, ka izdzīs un pēc trim gadiem gan jau aizmirsīs. Kā daudzi saka, cilvēki nesaprot, kas ir Stambulas konvencija, kas ir vēl kaut kas. Liekam paketi!

Mums vajadzīga valsts attīstība. Ja mēs kašķēsimies un ņemsimies ar šīm lietām, valsts ekonomiskā attīstība ies uz leju, nevis uz augšu, jo katru ceturtdienu opozīcija... pat ja jums dažas balsis vairāk... mēs varam torpedēt šo darbu, nākot ar jauniem pieprasījumiem. Kariņa šodien nav. Piemēram, mēs katru nedēļu sauksim Kariņu un pieprasīsim demisiju, ja tas būs nepieciešams. Es to negribu darīt, jo lielākā problēma ir tā, kas notiek ar valsti, kā attīstīsies

valsts, kā palielināt ienākumus valstij. Tas ir tas, par ko ir jārunā. Bet šī nodevība, kas pašreiz notiek... un šajā gadījumā tie uzvārdi mums visiem ir zināmi.

Godājamie kolēģi, vai tiešām jūs esat gatavi tam, ka tauta sāks iziet ielās visā Latvijā? Kad kādi *marginālļi* tur, ārā, ārpus parlamenta esošās frakcijās, vilka cilvēkus uz ielas, tad varēja pieklusināt caur "Latvijas Televīziju" tā, ka viņi neko nerādīja... "Latvijas Radio", kas... Šoreiz tas neizdosies. Tā ka es aicinu visus kopā: padomājiet, padomājiet!

Es piedāvāju – mums tomēr jāiziet no šīs krīzes. Daudzās valstīs normāla izeja ir parlamenta atlaišana, jauns mandāts. Katra partija nodefinē, ka tā grib to atbalstīt. ZZS, uzvariet vēlēšanas vēlreiz ar 25 vietām – jums tagad noteikti būs vairāk atbalstītāju – un uz priekšu! Varbūt mūs nemaz nepārvēlēs nākamajā Saeimā, bet ar piepirktām balsīm legalizēt viendzimuma partnerattiecības mēs neļausim. Mēs aicinām tautu iziet ielās. Un, ja deviņos būs šis lielais pasākums Doma baznīcā, tad desmitos visas augstākās amatpersonas, kuras vienmēr slēpās un negāja tikties ar tautu, – iepriekšējais prezidents Levits, premjers Kariņš – tagad visi sanāks. Nāciet, tie, kas atbalsta ģimenes vērtības, un parādiet, ka jūsu ir daudz!
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Juris Viļums.

J. Viļums (AS).

Droši vien mikrofonu var pieregulēt. Es tik skaļi nebļaušu.
Cienījamā sēdes vadītāja! Dāmas un kungi! Es gribu atgādināt, ka APVIENOTAIS SARAKSTS ir konservatīvi centrisks politiskais spēks, un es esmu viens no tiem politiķiem, kurš zina, ka par mani ir balsojuši gan ļoti konservatīvi cilvēki, gan arī cilvēki, kas pēc būtības ir aicinājuši (kā līdz šim tas tika vienmēr saukts) sakārtot šo mājsaimniecību jautājumu, jo mājsaimniecības var būt dažādas. Arī priekšvēlēšanu laikā es godīgi teicu un arī citi mani kolēģi ir teikuši, ka īstenībā tur ir jāatrod godīgs, visām – vēlams, visām – pusēm daudzmaz pieņemams kompromiss un tas mājsaimniecību jautājums ir jāatrisina.

Taču tas, kā šobrīd tas viss tiek steidzamības kārtā stumts cauri... šobrīd, kad mums ir budžeta laiks, mums budžets ir galvenais svarīgākais dokuments, kas valstī ir jāpieņem. Mēs, APVIENOTAIS SARAKSTS, šobrīd patiešām nopietni strādājam pie priekšlikumiem budžetam, gan šim budžetam, apzinoties, ka jūs droši vien neatbalstīsiet... varbūt kādu atbalstīsiet, gan lai uz nākotni mums un jums būtu špikeris, kur paskatīties, kā tad mums tālāk darboties un īstenot arī jūsu pašu izvirzītās prioritātes – drošību, izglītību, veselību.

Taču tieslietu ministre pati atzina, ka šī likumprojektu pakotne ir Tieslietu ministrijas izstrādāta, bet faktiski iesniegta Juridiskajā komisijā, nevis normālā kārtībā, kā demokrātiskā valstī vienmēr tas ir bijis. Ja ministrija ir izstrādājusi –nekādu iebildumu, to ir solījusi ministre, to solījusi Jaunā VIENOTĪBA, to solījuši PROGRESĪVIE, ka tas ir jādara, par to ir jārunā. Uz priekšu, sniedziet to Ministru kabinetā! No kā jūs baidāties savā Ministru kabinetā? Jums ir astoņas balsis pret septiņām, pat ja teorētiski PROGRESĪVIE un Zaļo un Zemnieku savienība to neatbalstītu.

Respektīvi, lai tas iet normālā kārtā, trijos lasījumos, es ceru, ar konstruktīviem priekšlikumiem, konstruktīvām debatēm, jo mēs šodien dzirdam, cik skaļas emocijas uzvirmo ne tikai no opozīcijas, bet arī no pozīcijas, kas saka: "Tikai šādu pakotni akceptējot, mēs būsim Eiropā." Kolēģi, mēs jau esam Eiropā! Lūdzu, neizmantojiet šādus atsevišķus jautājumus, lai paši kurinātu savas emocijas! Mums kā parlamentam ir atbildīgi jāatrisina šis jautājums. Goda vārds – man kā

cilvēkam, kas dzīvo reģionā, ir svarīgas daudzas lietas, pie kurām mēs nemaz neķeramies! Mēs gari runājam par šo.

Zaļo un Zemnieku savienība, man tomēr jāatgādina jums jūsu pašu priekšvēlēšanu programma, kurā jums ir vairākas sadaļas, citstarp arī sociālā drošība, kurā es meklēju, vai tur ir kaut kas ielikts saistībā ar šo likumprojektu pakotni, ko mēs šodien skatām. Tur nekā nav. Kolēģi, man jums jāatgādina, tur ir rakstīts: paplašināsim atbalstu ģimenēm ar bērniem; risināsim visu, kas saistās ar pensijām... ja būs liela inflācija, divreiz gadā indeksēsiet, jūs solāt gan to, gan to, ka ir jāpiemaksā tiem, kas ir pensionējušies līdz 1996. gadam... ka jāpaaugstina minimālās pensijas, garantētais minimālais ienākums, dzīvokļu pabalsti. Tās ir konkrētas lietas, ko jūs paši esat ielikuši savā četrtūkstoš zīmju programmā, kas ir svarīgas, lai stiprinātu drošību, veselību, izglītību un mazinātu reģionālo nevienlīdzību. Jums te ir ielikts arī "stiprināsim ģimenes"... nē, piedodiet, "stiprināsim ģimenes ārstu prakses" – tikai. Labi, bet tas arī svarīgi. Tad ķerieties pie tām lietām, ko jūs šeit esiet ielikuši.

Kolēģi, es tomēr balsošu "pret" gan šo likumprojektu, gan visu likumprojektu pakotni tieši to iemeslu dēļ, ko es teicu, – ka tas iet steidzamības kārtībā, faktiski ignorējot mūsu pašu parlamenta darbības, nu... grafiku. Budžets, kā jau teicu, šobrīd ir svarīgākais, un budžetā daudzas lietas varētu iestrādāt.
Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Jānis Grasbergs.

J. Grasbergs (NA).

Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Es arī gribu parunāt par šā principā... institūta, kas tiek dibināts, – partnerības –, motīviem, jo katrā likumā, katrā grozījumā, ko mēs veicam (vai tas nāk no komisijām vai kādi mūsu pašu grozījumi), ir ietverts burts un gars jeb jēga un nozīme, kāpēc mēs to darām.

Arī iepazīstoties ar šo pakotni ar nosaukumu "Partnerība", principā skatoties cauri, viens ir – uzrakstītais burts un otrs ir – tā doma, kas tiek nesta un ko mēs gribam paskaidrot. Arī piedaloties vakardien raidījumā, es saklausīju šos Zaļo un Zemnieku savienības piemērus, uz ko tad tas attieksies. Un arī izgaismojot to, ka... šīs paslēpes – paslēpes, uz ko tad tas attieksies.

Ja es lasu Notariāta likumu, šeit skaidri jau pamattekstā ir uzrakstīts par šīm personām... tātad mēs runājam par divām fiziskām personām, diviem pieaugušiem cilvēkiem. Mēs nerisinām to problēmu, kas būtu mājsaimniecībām kopumā, kur bieži vien ir šīs situācijas... un arī tas, ko minēja... daži labi politiķi mēģina aizslēpties aiz piemēriem par veciem cilvēkiem un vēl kādām lietām, bet būtībā jau tas nerisina attiecības starp kādu vecomāti, mazbērniem, brāļiem, māsām, kas ir izslēgti šeit ārā... ka tā būtu tāda mājsaimniecība, kurai tad mēs sakārtotu šīs lietas, ka viņi automātiski... lai nu kurš būtu nonācis nelaimē, slimnīcā... var mierīgi iet un tikt klāt.

Mēs zinām šos piemērus, kur patiešām kāds no vecvecākiem ir cietis vai pēkšņi sasirdzis ar kādu slimību, mazbērniem ir jāiet kārtot lietas, un viņi patiešām netiek klāt. Nevar ne telefonu abonementu sakārtot, ne pieslēgt satelīttelevīzijas, ne arī pat tikt tajā slimnīcā iekšā. Bet tad tam būtu jāsaucas pavisam savādāk, un tad tam garam būtu jābūt pavisam savādākam, kas ir iekļauts šajā likumprojektā iekšā. Jau šie vārdi vien 107.12 pantā – personas, kurām "ir tuvas personiskas attiecības". Kādēļ ir jābūt tuvām personiskajām attiecībām? Vai tad vienā mājsaimniecībā, vienā dzīvoklī nevar dzīvot cilvēki bez tuvām personiskajām attiecībām, vienkārši dzīvot kopā, īrēt,

maksāt komunālos maksājumus un būt bez tuvām personiskajām attiecībām? Varbūt viņi tur ir trīs vai četri, un kā mēs tad izšķirsim, kuri ir kuri?

Vienkārši mēs redzam, ka šī forma, jēga un nozīme ir taisīta uz šauru, vienai grupai paredzētu... Par to liecina daudzas lietas. Mēs, pārlasot šo tekstu, šo likumprojektu, to arī salasām. Arī – ar ko tad ir notikušas konsultācijas? Mēs redzam, ka Tieslietu ministrija ir konsultējusies tikai ar vienu nevalstisko organizāciju. Vai tad tiešām šīs cilvēktiesību lietas skata tikai viena nevalstiskā organizācija? Nebija tiešām, kuru paaicināt?

Atsaucoties vēlreiz uz vakardienas raidījumu... tur bija vēl viena nevalstiskā organizācija – asociācija "Ģimene", kura teica, ka ir piedalījusies iepriekšējās Saeimas darba grupās šī likumprojekta izstrādē ar savām idejām, ar domām, virzot to uz priekšu, bet šeit pat nebija pieaicināta. Bija pieaicināta tikai viena nevalstiskā organizācija "Dzīvesbiedri", kas arī liecina tikai par šauras jomas interešu lobēšanu.

Un tas, kas izskan, kad mēs redzam, cik tā ir šaura joma... un šeit, es domāju, mēs varam saukt lietas īstajos vārdos... par to, ka tas ir domāts tieši homoseksuālām personām, jo arī viņiem ir šāda problēma, līdzīgi kā mājsaimniecībām, bet mēs risinām problēmas tikai viņiem. Tad skaidrā valodā arī vajag minēt tos piemērus, nevajag aizslēpties aiz tanšu mugurām.

Tas ir tas, ko es gribu teikt Zaļo un Zemnieku savienībai par to, kas jau ir vairākas reizes izskanējis, – par vēlētāju. Vai jūs teicāt savam vēlētājam, ka jūs domāsiet par mājsaimniecībām vai par šīm homoseksuālajām personām? Un es varu droši teikt: uzdodiet katrs šo jautājumu... no tās vietas, no kuras jūs nākat, no dažādām vietām, vai tā būtu Valmiera vai Alūksne. Uzprasiet saviem vēlētājiem, ko viņi saka, – vai viņi tiešām to atbalsta.

Tāpēc es iesaku (es arī iesniegšu grozījumus), ka šis likumprojekts ir vismaz jāpaplašina, lai to kaut cik uzlabotu, lai tas nebūtu šauras interešu grupas pārstāvniecībai, lai mēs tiešām atrisinātu arī kādu globālāku problēmu. Vienmēr izskan apgalvojums, ka Satversmes tiesa mums uzliek to darīt. Satversmes tiesa mums uzliek – respektēt; un es domāju, ka mēs Latvijā ļoti respektējam gan viendzimuma pārus, gan vispār cilvēkus, ka mums nav tāda nosodījuma, vēl kādas... nezinu, naida lietas, tiesas un vēl kādas lietas... mēs respektējam. Arī šobrīd ir iespēja aiziet pie notāra un sakārtot šīs lietas, bet mums nav no Satversmes tiesas... tāds pienākums – kaut kā īpašāk nākt pretī. Mums ir institūts, mums ir institūts – laulība, kas dod kaut kādas privilēģijas tiem, kuri tajā ir devušies. Mums nav jākopē.

Ja mēs gribam kopēt un ieviest vēl kaut ko līdzīgu, nosaucot savādākā vārdā, tad es piedāvāju: droši taisām referendumu, uzprasām cilvēkiem, ko viņi vēlas, jo... arī skatoties uz šo Saeimas sastāvu... kā bija solīts vēlēšanās, kā katra partija bija solījusi. Es arī, ja man aptaujā prasīja, kā es balsošu par viendzimuma attiecību regulāciju, teicu, ka tur viss ir noregulēts, cilvēki var dzīvot, viņiem nav kaut kā apspiestas... viņu tiesības. Jā, mēs nedodam laulātā tiesības, kas ir vairāk, bet tā nav apspiešana.

Visu pamatpakotni saņem katrs viens. Līdz ar to es teicu, ka es to neatbalstīšu, un es arī turpinu to neatbalstīt. Un, ja mēs tā godīgi paskatīsimies, ko katra partija bija teikusi saviem vēlētājiem, tad tāds tas sastāvs arī bija līdz šim maijam... kā arī balsoja Zaļo un Zemnieku savienība, kad jau vienreiz mēģināja šo virzīt. Mēs nobalsojām "pret", bet tagad, jā, tas ir mainījies, un es domāju, ka tas nav pareizi.

Mēs varam arī teikt, ka ir daudzas nereģistrētas laulības, ir daudz divu dzimumu jeb visu divu dzimumu pārstāvju, kas dzīvo kopā, audzina bērnus un nav reģistrējuši laulību. Iespējams, tie ir

cilvēki, kas nesaskata labumus, ieguvumus no tā, ka labāk ir būt laulībā, jo tur ir daudzas lietas, kas no tā izriet, un daudzas lietas arī atvieglo, ir daudzi, kas mēģina varbūt arī paslēpties.

Zinu, ka mēs runājām, arī runāsim tālāk par interešu konfliktu un visām tām lietām. Ja cilvēks jau pirms tam nav reģistrējies un ir izvairījies no interešu konflikta, jo dzīvo ar kādu iesaistīto kopā, nu tad kāda viņam būs motivācija reģistrēties... šajā Notariāta likumā? Tieši tikpat maza, kā reģistrēt laulību. Tāpēc tas nav kritērijs, ka mēs tagad uztaisīsim vēl vienu laulībai līdzīgu institūtu un ka cilvēki daudz vairāk to sāks izmantot. Tas ir vienkārši laulības institūta plaģiātisms, un tāds tas arī izskatās pēc savas būtības.

Tāpēc es piedāvāju, ka mēs šo partnerību veidotu kā mājsaimniecību regulējumu, kur nav izslēgta radniecība, kur var būt visi cilvēki, kas dzīvo tajā mājsaimniecībā, ka mēs viņus visus iekļaujam, mēs viņus visus arī aizsargājam. Un šīs ovācijas, ko es ik pa brīdim izdzirdu no PROGRESĪVAJIEM, kas bija arī vakardien... ka šo sauc par uzvaru un priecājas. Un arī priecājas par to, ka... o, jau daudzas mājsaimniecības... tad tur vēl paveras... Nedomāt šādās kategorijās, bet domāt, kā mēs patiešām varam palīdzēt cilvēkiem, kuriem tas ir nepieciešams.

Katrā ziņā tas spiežas kā tāda migla virsū, kā tāda reliģija... par to, ka mums vajag šo visu ieviest un sekot visam līdzi, kas notiek apkārt, ko mēs redzam Eiropā. Jā, rāda mums šīs kartes, mēģina kaut kā dēmonizēt to, ka mēs te nesaprotam, neesam moderni, esam atpalikuši. Bet ir tāda lieta, ka mums daudz kas ir atļauts, mums daudz kas ir dots, bet katram vajadzētu padomāt, vai patiešām tas viss mums der un vai patiešām mums to visu arī vajadzētu ieviest un lietot.

Tāpēc, kolēģi, es aicinu neatbalstīt. Neatbalstīt šo partnerības (es pat liktu šķērssvītru)... partnerības/laulības institūtu, ko mēģina ieviest blakus jau esošam. Un arī izteikumi par to, ka šis nekādā gadījumā nemazina laulības institūtu... Mazina, jo tas dublē un līdz ar to dod iespēju kādiem pāriem, kas varētu doties normālā, regulētā laulībā, pārdomāt – bet, nē, šeit ir vēl viena iespēja, varbūt pamēģināt un... kur šīs atbildības nav.

Tāpēc es saku: nē, šis nav atbalstāms. Varbūt var mēģināt to pārveidot, bet darbs tur ir liels un apjomīgs, tas nav iespējams pusdienas laikā, bet varbūt termiņš būs divas nedēļas, nezinu, skatīsimies, ko ziņotājs izvirzīs. Katrā ziņā atbalstāms tas nav.
Un es aicinu... jā, arī Zaļo un Zemnieku savienību, patiešām runāt skaidru valodu un pateikt to, ko šis likumprojekta gars arī pasaka, – tas ir likumprojekts "Partnerība homoseksuāliem pāriem" – un neliekuļot.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*
Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Česlavs Batņa otro reizi.

Č. Batņa (AS).

Kolēģi, es tiešām, klausoties un dzirdot argumentāciju, īstenībā sāku domāt kā bijušais skolas direktors, kā skolotājs par lietām, kas mani satrauca, satrauca mūsu atbalsta komandu, – tieši par ģimenēm, kurās bija viens vecāks vai dzīvoja savādākā modelī. Un tad es aizdomājos, vai tiešām mums, atbalstot šo partnerattiecību... likumprojektu, ir prioritāte ideoloģija vai tomēr mums jāpadomā par bērnu? Ja šādās partnerattiecībās dzīvo bērns, piemēram, divu vīriešu attiecībās dzīvo... nezinu, vīrieša meita vai kas... vai tiešām tas mums dos nākotnē pareizu impulsu sabiedrībai un domai... vai tiešām šie divi vīrieši spēs dot to sievišķo un mātišķo mīlestību... kas tiešām skolas dzīvē arī parāda šo situāciju?

Un šeit, Antoņina, es aicinu domāt par bērnu – kas būtu bērnam būtiski. Vai viņam būtu būtiski, ja ir tomēr divi atšķirīgi partneri – vīrietis un sieviete – un viņš izaugtu par pilnvērtīgu sabiedrības

locekli, vai tomēr tās ir viena partnera attiecības *(Dep. A. Ņenaševa: "Viena vecāka ģimene... Bērnunamā labāk?")*...

Un viena vecāka... Atbildot uz retorisko jautājumu, kas izskan no zāles, es teikšu tā, ka, manuprāt, šajā gadījumā jūs akcentējat to, ka mums ir nepieciešama diskusija, kurā iesaistās arī psihologi, – vai šādas attiecības mums kā sabiedrībai dos pozitīvu pienesumu vai tieši otrādi – pēc vairākiem gadiem mūsu sabiedrību vēl vairāk degradēs. Vai šādi izvērtējumi ir bijuši Tieslietu ministrijai, šo iesniedzot? Vai bija diskusija ar psihologiem, kā ietekmēs bērnus?

Es tikai pievēršu uzmanību, ka tas nav tikai ideoloģijas... šajā ideoloģijas jautājumā tiks iesaistīti, lai kā mēs negribam, arī bērni, kas ir asinsradinieki divu cilvēku attiecībās. Padomājiet par to! Beidzam ar to ideoloģiju, domājam par mūsu sabiedrību, par mūsu bērniem! Šajā aspektā mēs par bērniem vispār nekādā veidā nedomājam.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Linda Liepiņa otro reizi.

L. Liepiņa (LPV).

Īsumā, atsaucoties uz Česlava Batņas teikto par bērniem... un uz ko arī nākamie soļi šai pakotnē... kā jau es minēju iepriekš, būs noteikti viendzimuma laulību reģistrācija, ko neslēpj arī LGBT organizācijas, un arī bērnu adopcija. Faktiski tā propaganda, ko mēs esam ne vienu reizi vien dzirdējuši, – vai tad labāk bērnam ir dzīvot ģimenē, kur viņu sit, vai bērnunamā, labāk lai adoptē... Ne vienu reizi vien šādas... arī, man liekas, nupat Ņenaševas kundze kaut ko līdzīgu teica.

Mēs paaicinājām šo jau daudzkārt pieminēto grāmatiņu sakarībā... uz frakciju mēs ataicinājām Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas pārstāvjus. Un, ziniet, ko? Viņi teica: "Savā ziņā diemžēl vilciens jau ir aizgājis." It kā nevainīgi... it kā mēs nemanījām ne grāmatiņas, ne to, ka bērni jau dzīvo šādās viendzimuma pāru attiecībās. Un ir problēmas bērniem šajās viendzimuma pāru attiecībās. Viņi prasa: "Bet ko mums darīt, kā mums rīkoties, jo nekas jau nav noregulēts?" Un bērni dzīvo, un tādās attiecībās bērniem ir problēmas, iespējams, lielākas, nekā bērniem, kas dzīvo tradicionālajās ģimenēs. Un mēs aizveram acis, mēs par to klusējam, mēs gribam to normalizēt. Tas viss jau ir normāli.

Mēs kā *post factum* paskatāmies – grāmatas iznāca jau pirms diviem gadiem, nu tad lai būtu. Nē, nu nebūs tā, mīļie draugi! Jau šodien 146 organizācijas, manuprāt, ir vērsušās ar iesniegumu par šādu grāmatu izņemšanu no tirdzniecības. Un tieši tas pats sagaida šo dīvainā kārtā caur sētas durvīm ievilkto likumprojektu pakotni, ar kuru jūs, Judina kungs, ļoti lepojaties.
Man ir kauns, un es vēlreiz aicinu balsot "pret" un neatbalstīt šo – ne šo, ne arī nākamos šajā pakotnē ietvertos likumprojektus.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Debates slēdzu.
Vai Judina kungam ir vēl kas piebilstams?

A. Judins. Kolēģi, ņemot vērā, ka mums bija garas debates un ne visi debatētāji runāja par likumprojektu, man ir pienākums atgādināt par saturu, lai jūs varētu ar vieglu sirdi balsot par likumprojektu.

Tātad – likumprojekta būtība. Patlaban divi cilvēki var reģistrēt partnerattiecības. Tas ir iespējams arī tagad, bet ir problēma, ka, reģistrējot šīs attiecības, noslēdzot līgumu, tas nerada juridiskas sekas, jo viņiem visu laiku ir jāstaigā ar savu līgumu... jārāda un principā no valsts nevar prasīt neko. Ko paredz pakotne un konkrētais likumprojekts? Nosaka kārtību, kā reģistrēt partnerību, un, ja tā būs reģistrēta saskaņā ar jauno regulējumu, valsts pildīs, uzņemsies noteiktas saistības, ievēros un būs tiesiskās sekas.
Kolēģi, komisijas vārdā lūdzu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Notariāta likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 53, pret – 40, atturas – nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.
A. Judins. Komisija aicina noteikt priekšlikumu iesniegšanas laiku – 3. novembra pulksten 15.00.
Sēdes vadītāja. 3. novembra pulksten 15.00.
Un izskatīšana Saeimas sēdē?

A. Judins. Jā, es atvainojos, ņemot vērā steidzamību – izskatīšana Saeimas sēdē 9. novembrī.

Sēdes vadītāja. 9. novembrī. Paldies. Vai ir citi priekšlikumi?
Ir citi priekšlikumi. Lūdzu! Kurš pirmais pacēla roku? Dombravas kungs?
Lūdzu, vārds deputātam Edvardam Smiltēna kungam.

E. Smiltēns (AS).
Cienījamie kolēģi! Kā jau es teicu, viena diena tika dota. Mans priekšlikums būtu viens mēnesis jeb četras nedēļas priekšlikumu iesniegšanai.
Sēdes vadītāja. Smiltēna kungs, pasakiet, lūdzu, datumu... Četras nedēļas *(Starpsauciens: "30. novembris.")*... 30. novembris. Kolēģi, ir vēl citi priekšlikumi?

Dombravas kungs, lūdzu! Ieslēdziet mikrofonu Dombravas kungam.

J. Dombrava (NA).

Kā mēs jau debatēs dzirdējām, likumprojekts nav apspriests ar sabiedriskajām organizācijām. Un nesen šī Saeima pārmeta attiecībā uz likumu "Par valsts noslēpumu", ka ir jābūt diskusijām ar nevalstiskajām organizācijām. Tāpēc noteikti šādus būtiskus grozījumus, kas skar tik daudzus cilvēkus, vajadzētu izdiskutēt, lai varētu kvalitatīvi sagatavot priekšlikumus.
Es rosinātu, ka potenciālais priekšlikumu termiņš būtu 15. decembris – pēc budžeta pieņemšanas.

Sēdes vadītāja. Tātad mums ir 15. decembris. Paldies.
Mums ir jābalso, sākot ar pēdējo priekšlikumu, – vispirms par 15. decembri.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 15. decembri kā termiņu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 41, pret – 53, atturas – nav. Nav atbalstīts.

Tad nākamais ir 30. novembris.
Lūdzu zvanu! Balsosim par 30. novembri!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 41, pret – 52, atturas – 1. Nav atbalstīts.

Un balsojam par komisijas noteikto priekšlikumu... Nav jābalso. Paldies.

Tātad komisijas noteiktais termiņš... vēlreiz nosauciet!

A. Judins. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš – 3. novembra pulksten 15.00.

Sēdes vadītāja. Tātad 3. novembra pulksten 15.00... šī gada.

A. Judins. Rīgas laiks, protams.

Sēdes vadītāja. Un izskatīšana Saeimas sēdē?
A. Judins. Izskatīšana Saeimas sēdē – 9. novembris.

Sēdes vadītāja. 9. novembris. Paldies, kolēģi.
___